ଗର୍ଭାଧାନଂ

ବା

ବନ୍ଧାପନା ପଦ୍ଧତି

ପ୍ରକାଶକ

ଅରୁଣୋଦୟ ପ୍ରେସ, କଟକ

୨ୟ ସଂସ୍କରଣ

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ–

ଓଡ଼ିଶା ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ
ବାଲୁବଜାର ପୋ: ଗ୍ରାଣ୍ଡଟ୍ରଙ୍କ
କଟକ

ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚଅଣା ମାତ୍ର   ମୂଲ୍ୟ ଃ ୦।/

ଗର୍ଭାଧାନ ବା
ବନ୍ଦାପନା ପଦ୍ଧତି

ପ୍ରଥମତେ ବରୁଣ ପୂଜା

ଦୂର୍ବା ବଦରଯବ ପୁଷ୍ପାକ୍ଷତଂ ଗୃହୀତ୍ୱା ଓଁ ଅଦ୍ୟମାଦ୍ୟମୂଂ, ସ୍ୱସ୍ତି ଭବନ୍ତୁ । ସର୍ବମଙ୍ଗଲମାଙ୍ଗଲ୍ୟଂ ବରେଣ୍ୟଂ ବରଦଂ ଶୁଭଂ । ନାରାୟଣଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟ ସର୍ବକର୍ମାଣି କାରୟେତ୍ । ଅଭିପ୍ରେତାର୍ଥସିଦ୍ଧ୍ୟର୍ଥଂ ପୂଜିତୋ ଯଃ ସୁରାସୁରୈଃ । ସର୍ବବିଘ୍ନବିନାଶାୟ ଗଣାଧିପତୟେ ନମଃ ଇତି ନମସ୍କାରଃ । ଓଁ ଭୂରସି ଭୂମିରସ୍ୟଦିତିରସି ବିଶ୍ୱଧାୟା ବିଶ୍ୱସ୍ୟଭୁବନସ୍ୟ ଧର୍ତ୍ତ୍ରୀ; ପୃଥିବୀଂ ଯଚ୍ଛ ପୃଥିବୀଂ ଦୃଂହ ପୃଥିବୀଂ ମାହିଂସୀଃ । ଇତିକଲଶ-ଭୂମିସ୍ପର୍ଶନଂ । ଓଁ ଧାନ୍ୟମସି ଧିନୁହି ଦେବାନ୍ ଧିନୁହି ଯଜ୍ଞଂ । ଧିନୁହି ଯଜ୍ଞପତିଂ ଧିନୁହି ମାଂ ଯଜ୍ଞନ୍ୟଂ । ଇତି ଧାନ୍ୟସ୍ଥାପନଂ । ଓଁ ଆଜିଘ୍ର କଲଶଂ ମହ୍ୟା ତ୍ୱା ବିଶନ୍ତ୍ୱିନ୍ଦବଃ । ପୁନରୂର୍ଜ୍ଜା ନିବର୍ତ୍ତସ୍ୱ ସାନଃ ସହସ୍ରଂ ଧୁକ୍ଷ୍ୱୋରୁଧାରାପୟସ୍ୱତୀ ପୁନର୍ମା ବିଶତାଦ୍ରୟିଃ । ଇତି କଲଶ ସ୍ଥାପନଂ ।

ଓଁ ବରୁଣସ୍ୟୋତ୍ତମ୍ଭନମସି ବରୁଣସ୍ୟ ସ୍କମ୍ଭସର୍ଜ୍ଜନୀସ୍ଥଃ । ବରୁଣସ୍ୟ ଋତସଦନ୍ୟସି ବରୁଣସ୍ୟ ଋତସଦନମସି ବରୁଣସ୍ୟ ଋତସଦନମାସୀଦ । ବରୁଣଂ ସ୍ଥାପୟାମି । ଇତି କଲଶେ ଜଳପୂରଣଂ । ଓଁ ଗଙ୍ଗାଦ୍ୟାଃ ସରିତଃ ସର୍ବାଃ ସମୁଦ୍ରାଶ୍ଚ ସରାଂସି ଚ । ଆୟାନ୍ତୁ ଯଜମାନସ୍ୟ ଦୁରିତକ୍ଷୟକାରକାଃ । ଇତି ତୀର୍ଥାବାହନଂ । ଓଁ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ସମବର୍ତ୍ତତାଗ୍ରେ ଭୂତସ୍ୟ ଜାତଃ ପତିରେକ ଆସୀତ୍ । ସଦାଧାର ପୃଥିବୀଂଦ୍ୟାମୁତେମାଂ କସ୍ମୈ ଦେବାୟ ହବିଷା ବିଧେମ । ଇତି ସୁବର୍ଣ୍ଣକ୍ଷେପଣଂ । ଓଁ ଯା ଓଷଧୀଃ ପୂର୍ବା ଜାତା ଦେବେଭ୍ୟସ୍ତ୍ରିଯୁଗଂପୁରା । ମନୈନୁ ବଭ୍ରୂଣାମହଂ ଶତଂ ଧାମାନି ସପ୍ତ ଚ । ଇତି ସର୍ବୌଷଧିପ୍ରକ୍ଷେପଣଂ । ଓଁ ଗନ୍ଧଦ୍ୱାରାଂ ଦୁରାଧର୍ଷାଂ ନିତ୍ୟପୁଷ୍ଟାଂ କରୀଷିଣୀଂ । ଈଶ୍ୱରୀଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ତାମିହୋପହ୍ୱୟେ ଶ୍ରିୟଂ । ଇତି ଗନ୍ଧଦାନଂ । ଓଁ ନମଃ ପର୍ଣ୍ଣାୟ ଚ ପର୍ଣ୍ଣଶଦାୟ ଚ ନମ ଉଦ୍ଗୁରମାଣାୟ ଚାଭିଘ୍ନତେ ଚ । ନମ ଆଖିଦତେ ଚ ପ୍ରଖିଦତେ ଚ ନମ ଇଷୁକୃଦ୍ଭ୍ୟୋ ଧନୁଷ୍କୃଦ୍ଭ୍ୟଶ୍ଚ ବୋ ନମଃ । ନମ୍ର ।

ବଃ କିରିକେଭ୍ୟୋ ଦେବନାଂ ହୃଦୟେଭ୍ୟୋ ନମୋ ବିଚିନ୍ୱତ୍କେଭ୍ୟୋ ନମୋ ବିକ୍ଷିଣତ୍କେଭ୍ୟୋ ନମଃ ଅନିର୍ହତେଭ୍ୟଃ । ଇତି ପଞ୍ଚରତ୍ନଦାନଂ । ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଦର୍ବି ପରାପତ ସୁପୂର୍ଣ୍ଣା ପୁନରାପତ । ବସ୍ନେବ ବିକ୍ରୀଣାବହା ଇଷମୂର୍ଜଂ ଶତକ୍ରତୋ । ଇତି ପୂର୍ଣ୍ଣତଣ୍ଡୁଲ ଶରାବଦାନଂ । ଓଁ ଯାଃ ଫଳିନୀର୍ଯ୍ୟା ଅଫଳା ଅପୁଷ୍ପା ଯାଶ୍ଚ ପୁଷ୍ପିଣୀଃ । ବୃହସ୍ପତିପ୍ରସୂତାସ୍ତା ନୋ ମୁଞ୍ଚନ୍ତ୍ୱଂହସଃ । ଇତି ଫଳଦାନଂ । ଓଁ ଯଦଶ୍ୱାୟ ବାସ ଉପସ୍ତୃଣଂ ତ୍ୟଧିବାସଂ ଯା ହିରଣ୍ୟାନ୍ୟସ୍ମୈ । ସନ୍ଦାନମର୍ବନ୍ତଂ ପଡ୍ବୀଶଂ ପ୍ରିୟା ଦେବେଷ୍ୱାୟାମୟନ୍ତି । ଇତି ବସ୍ତ୍ରଂ । ଓ ସିନ୍ଧୋରିବ ପ୍ରାଧ୍ୱନେ ଶୂଘନାସୋ ବାତପ୍ରମିୟଃ ପତୟନ୍ତି ଯହ୍ୱାଃ । ଘୃତସ୍ୟ ଧାରା ଅରୁଷୋ ନ ବାଜୀ କାଷ୍ଠା ଭିନ୍ଦନ୍ନୂର୍ମିଭିଃ ପିନ୍ୱମାନଃ । ଇତି ସିନ୍ଦୂରଦାନଂ । ଓଁ କାଣ୍ଡାତ୍ କାଣ୍ଡାତ୍ ପ୍ରରୋହନ୍ତୀ ପରୁଷଃ ପରୁଷସ୍ପରି । ଏବାନୋ ଦୂର୍ବେ ପ୍ରତନୁ ସହସ୍ରେଣ ଶତେନ ଚ । ଇତି ଦୂର୍ବାଦାନଂ । ଓଁ ଶ୍ରୀଶ୍ଚତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଚ ପତ୍ନ୍ୟା ଅହୋରାତ୍ରେ ପାର୍ଶ୍ୱେ ନକ୍ଷତ୍ରାଣି ରୂପମଶ୍ୱିନୌ ବ୍ୟାତ୍ତଂ । ଇଷ୍ଣନ୍ନିଷାଣ ମୁମ୍ମ ଇଷାଣ ସର୍ବଲୋକଂ ମ ଇଷାଣଃ । ଇତି ପୁଷ୍ପଦାନଂ । କଳଶସ୍ୟ ମୁଖେ ରୁଦ୍ରଃ କଣ୍ଠେ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଃ । ଅଧସ୍ତେନ ସ୍ଥିତୋ ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟେ ମାତୃଗଣାଃ ସ୍ମୃତାଃ । କୁକ୍ଷୌ ଚ ସାଗରାଃ ସପ୍ତ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପା ଚ ମେଦିନୀ । ଉଦରେ ସର୍ବତୀର୍ଥାନି ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟା ପ୍ରପୂଜୟେତ୍ । ଇତି ଚନ୍ଦନମନ୍ତ୍ରଃ ।

ତତଃ କଳଶସ୍ଥ ଦେବତାବାହନଂ

ଓଁ ଗଣାନାଂ ତ୍ୱା ଗଣପତିଂ ହବାମହେ ପ୍ରିୟାଣାଂ ତ୍ୱା ପ୍ରିୟପତିଂ ହବାମହେ ନିଧୀନାଂ ତ୍ୱା ନିଧିପତିଂ ହବାମହେ ବସୋ ମମ । ଓଁ ଗଣପତୟେ ନମଃ, ଗଣପତିମାବାହୟାମି, ଗଣପତେ ! ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛ । ଓଁ ବରୁଣାୟ ନମଃ, ବରୁଣମାବାହୟାମି, ବରୁଣ ! ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ନମଃ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହାନାବାହୟାମି, ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହା ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛତ । ଓ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍ପାଳେଭ୍ୟୋ ନମଃ, ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶଦିକ୍ପାଳାନାମାବାହୟାମି; ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶ ଦିକ୍ପାଳା ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛତ । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ନମଃ, ଗ୍ରାମଦେବତା-

ମାବାହୟାମି, ଗ୍ରାମଦେବଦେବତେହାଗଚ୍ଛ । ଓଁ ଗଣପତୟେ ଅସନଂ ପାଦାସନଂ ନମଃ (ଇତି କୁଶପୁଷ୍ପାଦିକଂ ଦଦ୍ୟାତ୍) । ଓଁ ବରୁଣାୟ ଅସନପାଦାସନଂ ନମଃ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥା ବିଭାଗଂ ଅସନପାଦାସନଂ ନମଃ । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶଦିକ୍ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଅସନପାଦାସନଂ ନମଃ । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ଅସନ ପାଦାସନଂ ନମଃ । ଓଁ ଗଣପତୟେ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ଓଁ ବରୁଣାୟ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶଦିକ୍ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ଅର୍ଘଂ ସ୍ୱାହା । ଅର୍ଘ୍ୟାର୍ଥ-ମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା । ଇତି ଜଳଦାନଂ । ଓଁ ଗଣପତୟେ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ଓଁ ବରୁଣାୟ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ଦଶଦିକ-ମାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ଓଁ ଗଣପତୟେ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ବରୁଣାୟ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶଦିକ୍ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ଗଣପତ୍ୟାଦି ଅଦ୍ୟପୂଜିତ ଦେବତାଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଧୂପଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂପାର୍ଥ-ମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ଓଁ ଗଣପତ୍ୟାଦି ଅଦ୍ୟ ପୂଜିତ-ଦେବତାଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଦୀପଃ ସ୍ୱାହା । ଦୀପାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା । ଇତି ଜଳଦାନଂ । ତତୋ ନୈବେଦ୍ୟସଂସ୍କାରଃ । ବୀକ୍ଷଣଂ ପ୍ରୋକ୍ଷଣଂ ଚୈବ ତାଡ଼ନାଂ ଗୁଣ୍ଠନଂ । ଧେନୁମୁଦ୍ରା ଅମୃତୀକରଣ ମହାମୁଦ୍ରା ପରମୀକରଣାନି ଦର୍ଶୟେତ୍ । ପୁଷ୍ପାଜଳାଦିକଂ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ଗଣ-ପତୟେ ନୈବେଦ୍ୟଂ, ଓଁ ବରୁଣାୟ ନୈବେଦ୍ୟ, ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ, ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶଦିକ-ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ, ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ନୈବେଦ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳ-ଦାନଂ । ବାମହସ୍ତେ ପୁଷ୍ପଂ ଧୃତ୍ୱା ଓଁ ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ୱାହା ଇତ୍ୟାଦି

କରଣଂ । ଅମୁକଂ ନମଃ, ଅମୁକାର୍ଥ ମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଅମୁ-କୋପରି ଜଳଦାନଂ । ଦୂର୍ବାବଦରୀପଞ୍ଚାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ଗୃହୀତ୍ୱା ପଠେତ୍ । ଓଁ ଅପୂର୍ବର୍ଦ୍ଦେହି ଯଶୋ ଦେହି ଶ୍ରିୟଂ ଦେହି ହ୍ୟେମେବ ଚ । ପୁତ୍ରଂ ପୌତ୍ରଂ ପ୍ରପୌତ୍ରଂ ଚ ଦେହି ମେ ଗଣନାୟକ ॥ ଓଁ ଗଣପତୟେ ଦୂର୍ବାବଦରୀପଞ୍ଚାକ୍ଷତ ପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ । ୧ । ଯସ୍ୟ ଲୋମ୍ନି ସ୍ଥିତା ମେଘାଃ ସିନ୍ଧୁସାଗରନର୍ମଦାଃ । କୁକ୍ଷୌ ସମୁଦ୍ରାଶ୍ଚ ଚାଲମନ୍ୟେ ତୋୟାତ୍ମନେ ନମଃ । ଓଁ ବରୁଣାୟ ଦୂର୍ବାବଦରାକ୍ଷତ ଣି ବୌଷଟ୍ । ୨ । ସୂର୍ଯ୍ୟସୋମାଙ୍ଗାରକଜ୍ଞଜୀବଭୃଗୁଶ୍ଚକସାହ୍ୱବଃ । କେତୁରେତେ ପ୍ରକୁର୍ବନ୍ତୁ ମମାୟୁର୍ବରଦା ଗ୍ରହାଃ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଦୂର୍ବାବଦରାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ । ୩ । ଇନ୍ଦ୍ରାଦୟଃ ସୁରାଃ ସର୍ବେ ନାନାଲଙ୍କାରଭୂଷିତାଃ । ଅଭୀଷ୍ଟଫଳଦାସ୍ତୁଷ୍ଟ-ଦିକ୍‌ପାଳାଃ ପାନ୍ତୁ ମାଂ ସଦା । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଦଶଦିକ୍‌ପାଳେଭ୍ୟ ଯଥାବିଭାଗଂ ଦୂର୍ବାବଦରାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ । ୪ । ସଦା ଗ୍ରାମାଶ୍ରୟେ ଦେବି ସଦାଲୋକହିତୈଷିଣି । ସର୍ବକାମପ୍ରଦେ ପୂଜ୍ୟେ ଦୀର୍ଘମାୟୁଃ ପ୍ରୟଚ୍ଛ ମେ । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ଦୂର୍ବାବଦରାକ୍ଷତ ପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ । ୫ । ଇତି ବରୁଣପୂଜା ସମାପ୍ତା ।

(୨) ସ୍ୱସ୍ତି ବାଚନଂ ।

ଓଁ ଚଷ୍ଟୁ ଃ୩ ମମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେଽସ୍ମିନ୍ ଅମୁକସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକ ଦେବଶର୍ମ୍ମା, ଅମୁକସଗୋତ୍ରାୟାଃ ମଦ୍ଭାର୍ଯ୍ୟାୟାଃ ଅମୁକାଦେବ୍ୟାଃ ପ୍ରଥମ ରଜୋଦର୍ଶନସମୟେ ତଥ୍ୟବାରନକ୍ଷତ୍ରାଦି ଦୋଷବ୍ୟପୋହନାର୍ଥଂ ସାବିତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରେଣ ଯଥାଶକ୍ତି ପୂଜାହୋମକର୍ମ୍ମଣି ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ ସ୍ୱସ୍ତି ଭବନ୍ତୋ ବ୍ରୁବନ୍ତୁ । ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱଦେବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍କ୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମି ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦ୍ଦଧାତୁ । ସ୍ୱସ୍ତି ସ୍ୱସ୍ତି ସ୍ୱସ୍ତି । ଓଁ ଋଦ୍ଧା କର୍ମ୍ମଣ୍ୟା ଅନପାୟିନୋ ଯଥାସନ୍ । ଜୁହୋମି ଦ୍ୱାଭଗଃ ସୌଭଗାୟ ପୁତ୍ରୈର୍ମଃ ପ୍ରବୃଦ୍ଧ ତଃଶ୍ୱବସ୍ୟନ୍ । ଦର୍ମିଋଧତାଂ । ୩ । ଓଁ ପୁନସ୍ତ୍ୱାଦିତ୍ୟା ରୁଦ୍ରା ବସବଃ ସମିନ୍ଧତାଂ ପୁନର୍ବ୍ରହ୍ମାଣୋ ବସୁନୀଥ

ସ୍ୱର୍ଦ୍ଧୈଃ । ସ୍ୱସ୍ତେନ ବ୍ୟଂ ତନ୍ବଂ [ବିର୍ଦ୍ଧୟେମ୍ଭ ସତ୍ୟାଃ ସନ୍ତୁ ଯଜମାନସ୍ୟ କାମାଃ । ୦ । ତତଃ ସଙ୍କଳ୍ପଂ ।

ତାମ୍ରପାତ୍ରେ କୁଶଜଳାଦିକଂ ପୂରୟିତ୍ୱା ଅଙ୍କୁଶମୁଦ୍ରୟା ତୀର୍ଥାବାହନଂ । ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଃ ୩. ଗଙ୍ଗାଦ୍ୟାଃ ସରିତୋଽତ୍ରାଗଚ୍ଛତ । ଓଁ ଗଙ୍ଗେ ଚ ଯମୁନେ ଚୈବ ଗୋଦାବରି ସରସ୍ୱତି । ନର୍ମଦେ ସିନ୍ଧୁ କାବେରି ଜଲେଽସ୍ମିନ ସନ୍ନିଧିଂ କୁରୁ । କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଗୟା ଗଙ୍ଗା ପ୍ରଭାସ-ପୁଷ୍କରାଣି ଚ । ଏତାନି ପୁଣ୍ୟତୀର୍ଥାନି କର୍ମସଙ୍କଳ୍ପକାଳେ ଭବନ୍ତ୍ୱିହ । ଇତି କଣ୍ଟକଜଳଂ ଭୂମୌ କ୍ଷିପ୍ତ୍ୱା ବା ପୂରୟେତ୍ । ପୁନଃ ତାମ୍ରପାତ୍ରଂ ହସ୍ତେ ଧୃତ୍ୱା ପଠେତ୍ । ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଃ ୩ ଶୁକ୍ଳାମ୍ବରଧରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ଶଶିବର୍ଣ୍ଣଂ ଚତୁର୍ଭୁଜଂ । ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ସର୍ବବିଘ୍ନୋପଶାନ୍ତୟେ । ସ୍ମୃତେ ସକଲକଲ୍ୟାଣଭାଜନଂ ଯତ୍ର ଜାୟତେ । ପୁରୁଷଂ ତମଜଂ ନିତ୍ୟଂ ବ୍ରଜାମି ଶରଣଂ ହରିଂ । ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା-ପାଣେ ଦ୍ୱାରକାନିଲୟାଚ୍ୟୁତ । ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷ ରକ୍ଷ ମାଂ ଶରଣାଗତଂ । ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଃ ୩ ଅଦ୍ୟେ ହ ପୁଣ୍ୟେହାନି ବିଶିଷ୍ଟ ଭୂପ୍ରଦେଶେ ଅମୁକେ ମାସେ ଅମୁକେରାଶୌ ସ୍ଥିତେ ଶ୍ରୀ ଭାସ୍କରେ ଅମୁକରାଶୌ ସ୍ଥିତେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମସି ଏବଂ ଯଥାସ୍ଥାନାବସ୍ଥିତେଷୁ ଭୌମାଦି ଗ୍ରହଯୋଗ ଲଗ୍ନ କରଣ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକାଂସ୍ୟକେଷୁ ଏବଂବିଧବିଶେଷଣବିଶିଷ୍ଟାୟାଂ ପୁଣ୍ୟତିଥୌ ଅମୁକସମଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମା ଅମୁକସଗୋତ୍ରାୟା ମଦ୍ଭାର୍ଯ୍ୟାୟା ଅମୁକାଦେବ୍ୟାଃ ପ୍ରଥମରଜୋଦର୍ଶନସମୟେ ତିଥିବାର ନକ୍ଷତ୍ରାଦି ଦୋଷ ବ୍ୟପୋହନାର୍ଥଂ ସାବିତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରେଣ ଯଥାଶକ୍ତି ସ୍ମରିତ ବୈକଳ୍ପିକ ପଦାର୍ଥାନୁଷ୍ଠାନେନ କୁଶଦୂର୍ବାତିଳାଜ୍ୟୈଃ ସର୍ଷ ହୋମପୂଜାଦି କର୍ମକର୍ତ୍ତୁଂ ସଙ୍କଳ୍ପମହଂ କୁର୍ବେ । ଇତି କଣ୍ଟକଜଳଂ ଭୂମୌ କ୍ଷିପେତ୍ । ପୁନଃ ଧାରୟେତ୍ । ତଥା ଚ ଏତତ୍ କର୍ମଣୋଽ-ଙ୍ଗତୟା ଅଭ୍ୟୁଦୟିକଂ ଶ୍ରାଦ୍ଧଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତ୍ୱେନ ପ୍ରାପ୍ତଂ ସମ୍ପ୍ରତି ତତ୍-ସାକ୍ଷାତ୍କରଣାଶକ୍ତୌ ତତ୍ପ୍ରତ୍ୟାମ୍ନାୟତ୍ୱେନ ଗଣପତିପୁରଃସର ଗୌର୍ଯ୍ୟାଦି ଅଷ୍ଟାଦଶ ମାତୃଗଣପୂଜାପୂର୍ବକଂ ଦ୍ରବ୍ୟାତ୍ମକାଭ୍ୟୁଦୟିକଶ୍ରାଦ୍ଧସଙ୍କଳ୍ପମହଂ କୁର୍ବେ । ଇତି କଣ୍ଟକଜଳଂ ଭୂମୌ କ୍ଷିପେତ୍ । ପାତ୍ରପୃଷ୍ଠେ କମୁକଂ

ନସ୍ମାତ୍ୟ ଅକ୍ଷତଂ କ୍ଷିପେତ୍ ମନ୍ତ୍ରେଣ—ଅସ୍ମିନ୍ ସଂକଳ୍ପିତେ କର୍ମଣି ଧାରସ୍ତୁ, ସଂକଳ୍ପିତାର୍ଥାଃ ସିଦ୍ଧ୍ୟନ୍ତୁ ॥ ତତୋ ନମସ୍କାରଃ ଓଁ ଗଙ୍ଗାଗତୋ ଦୂରମୁଦୈତି ଦୈବଂ ତଦୁ ସୁପ୍ତସ୍ୟ ତଥୈବୈତି । ଦୂରଙ୍ଗମଂ ଜ୍ୟୋତିଷାଂ ଜ୍ୟୋତିରେକଂ ତନ୍ମେ ମନଃ ଶିବସଂକଳ୍ପମସ୍ତୁ ।

(୩) ମାତୃପୂଜା

ଦୂର୍ବାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ଗୃହୀତ୍ୱା—ଓଁ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱଃ ଗଣପତିଃ ଗୌରୀ ପଦ୍ମା ଶଚୀ ମେଧା ସାବିତ୍ରୀ ବିଜୟା ଜୟା, ଦେବସେନା ସ୍ୱାହା ସ୍ୱଧା ମାତରେ ଲୋକମାତରଃ, ଧୃତିଃ ପୁଷ୍ଟିଃ କ୍ଷମା ତୁଷ୍ଟିଃ ଆତ୍ମଦେବତା କୁଳଦେବତା ଏତା ଦେବତାଭ୍ୟୋ ନମଃ, ଏତା ଦେବତା ଆବାହୟାମି, ଏତାଦେବତା ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛନ୍ତୁ । ଇତି ମାତୃପୂଜାମଣ୍ଡଳୋପରି ଦୂର୍ବାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି କ୍ଷିପେତ୍ । ପ୍ରାର୍ଥନା—ଇହାଗଚ୍ଛତ ଇହ ତିଷ୍ଠତ, ଇହ ସନ୍ନିହିତା ଭବତ । ଅତ୍ରାଧିଷ୍ଠାନଂ କୁରୁତ, ମମ ପୂଜା ଗୃହ୍ଣୀତ । ଓଁ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱର୍ଗଣପତିପୁରଃସର ଗୌର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୟ ଅଷ୍ଟାଦଶ ମାତୃଗଣେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଆସନପାଦ୍ୟାସନଂ ନମଃ, ଏଷ ଅର୍ଘ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା, ଅର୍ଘ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ, ଏଷ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ ଏଷ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ ଏଷ ମାଲ୍ୟ-ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍, ଏଷ ଧୂପଃ ସ୍ୱାହା, ଏଷ ଦୀପଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂପଦୀପୟୋରାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା । ଇତି ଜଳଦାନଂ । ତତୋ ନୈବେଦ୍ୟସଂସ୍କାରଃ । ନୈବେଦ୍ୟୋପରି ପୁଷ୍ପଜଳଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ତାଳସମ୍ପୁଟଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ । ଓଁ ବୀକ୍ଷଣଂ ପ୍ରୋକ୍ଷଣଂ ଚୈବ ତାଡନଂ ଗୁଣ୍ଠନଂ । ଧେନୁମୁଦ୍ରା ଅମୃତୀକରଣ ମହାମୁଦ୍ରା ପରମୀକରଣାର୍ଥ ଦର୍ଶୟିତ୍ୱା ଓଁ ଇତି ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ପୃଶେତ୍ । ପୁଷ୍ପଜଳଂ ଧୃତ୍ୱା ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱଃ ଗଣପତି ପୁରଃସର ଗୌର୍ଯ୍ୟଷ୍ଟାଦଶ ମାତୃଗଣେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା ଇତି ନୈବେଦ୍ୟୋପରି କ୍ଷିପେତ୍ । ନୈବେଦ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା । ଇତି ଜଳଦାନଂ । ବାମହସ୍ତେ ପୁଷ୍ପଂ ଧୃତ୍ୱା ଓଁ ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ୱାହା, ଓଁ ଅପାନାୟ ସ୍ୱାହା, ଓଁ ବ୍ୟାନାୟ ସ୍ୱାହା, ଓଁ ଉଦାନାୟ ସ୍ୱାହା, ଓଁ ସମାନାୟ ସ୍ୱାହା ଇତି ଗ୍ରାସମୁଦ୍ରାଂ

ଦର୍ଶୟିତ୍ୱା ଷିପେତ୍ । ଜମ୍ବୁକୋପରି ଜଳଦାନଂ । ଜମ୍ବୁକଂ ନମଃ, ଜମ୍ବୁକାର୍ଥ ମାତୃକାୟୈ ସ୍ୱଧା । ତତୋ ଦୂର୍ବାଷତ ଦାନଂ । ଓଁ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱଃ ଗଣେଶ ପୁରଃସର ଗୌର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୟଷ୍ଟାଦଶମାତୃ ଗଣେଭ୍ୟୋ ଯଥ ବିଭାଗଂ ଦୂର୍ବାବଦରାକ୍ଷତ ପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ ।

(୪) ବସୋର୍ଦ୍ଧାରା ।

ଓଁ ବସୋଃ ପବିତ୍ରମସି ଶତଧାରଂ ବସୋଃ ପବିତ୍ରମସି ସହସ୍ର ଧାରଂ । ଦେବସ୍ତ୍ୱା ସବିତା ପୁନାତୁ ବସୋଃ ପବିତ୍ରେଣ ଶତଧାରେଣ ସୁପ୍ୱାକଃ । ତତଃ ସିନ୍ଦୂର ଦାନଂ— ଓଁ କଶ୍ୟପସ୍ୟ ତ୍ର୍ୟାୟୁଷଂ ଯମଦଗ୍ନେ ସ୍ତ୍ର୍ୟାୟୁଷଂ ଯଦ୍ଦେବାନାଂ ତ୍ର୍ୟାୟୁଷଂ ତନ୍ମେ ଅସ୍ତୁ ତ୍ର୍ୟାୟୁଷଂ । ତତୋ ଽକ୍ଷତଦାନଂ ସର୍ବାସ୍ୱୁଦ୍ଧାସୁ ବସ୍ତ୍ରୟୁଂ ବର୍ଚ୍ଚ୍ୟେ ।

(୫) ଭୋଜ୍ୟୋତ୍ସର୍ଗଃ ।

ଉଦ୍ଧାସନୋପରି ବିଷ୍ଟରମେକଂ ସ୍ଥାପୟିତ୍ୱା ତଦଗ୍ରେ ଭୋଜ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟଂ ସଂସ୍ଥାପ୍ୟ ତଦୁପରି ଅକ୍ଷତଦାନଂ । ଭୋଜ୍ୟେଭ୍ୟୋ ନମଃ ୩ । ଏତତ୍ ସମ୍ପ୍ରଦତ୍ତଗ୍ରନ୍ଥେଭ୍ୟୋ ବିଷ୍ଟରବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ଇତି ଭୋଜ୍ୟୋ- ଦ୍ରବ୍ୟୋପରି ଷିପେତ୍ । କୁଶତୁଳସୀଜଳଂ ଗୃହୀତ୍ୱା—ଓଁ ବିଷ୍ଣୁର୍- ଦ୍ୟେୟଦ୍ୟୋତ୍ୟାଦି ଏବଂ ସୂକ୍ତୋକ୍ତବିଧବିଶେଷଣ ବିଶିଷ୍ଟାୟୁଂ ପୁଣ୍ୟତିଥୌ ନାନାଗୋତ୍ରେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ନାନାବେଦ ନାନାଶାଖା- ଶାଖୈକଦେଶାଧ୍ୟାୟିଭ୍ୟୋ ନାନାନାମ ଶର୍ମଭ୍ୟସ୍ତେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମ- ଣେଭ୍ୟୋ ମନସା ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପାର୍ଚ୍ଚିତେଭ୍ୟଃ ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ୱରୂପେଭ୍ୟଃ । ଅମୁକ- ସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମା ମମ ସମ୍ପ୍ରତି ସଂକଳ୍ପିତାଭୀଷ୍ଟ- ସିଦ୍ଧୟେ ସଂକଳ୍ପିତ କର୍ମଣୋଽଙ୍ଗତୟା ଅଭ୍ୟୁଦୟିକଂ ଶ୍ରାଦ୍ଧଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତ୍ୱେନ ପ୍ରାପ୍ତଂ ସଂପ୍ରତି ତତ୍ସାଙ୍ଗକରଣାଶକ୍ତୌ ତତ୍ପ୍ରତ୍ୟାମ୍ନାୟତ୍ୱେନ ଗଣପତି ପୁରଃସର ଗୌର୍ଯ୍ୟାଦି ଅଷ୍ଟାଦଶ ମାତୃଗଣାନାଂ ସ୍ଥାନେ ଭୋଜନଦ୍ରବ୍ୟଂ । ସତ୍ୟସଂଜ୍ଞକାନାଂ, ବସୁସଂଜ୍ଞକାନାଂ; ବିଶ୍ୱେଷାଂ ଦେବାନାଂ ସ୍ଥାନେ ଭୋଜନଦ୍ରବ୍ୟଂ । ଅମୁକଗୋତ୍ରାଣାଂ ଅସ୍ମନ୍ମାତୃ- ପିତାମହୀ ପ୍ରପିତାମହୀନାଂ, ଅମୁକାଦେବୀ ୩ ନାଂ ନାନ୍ଦୀମୁଖୀନାଂ ସ୍ଥାନେ ଭୋଜନଦ୍ରବ୍ୟଂ । ଅମୁକଗୋତ୍ରାଣାଂ ଅସ୍ମତ୍ପିତାମହପ୍ରପିତା

ମହାନାଂ ଅମୁକଦେବ ୩ ଶର୍ମଣାଂ ନାନ୍ଦୀମୁଖୀନାଂ ସ୍ଥାନେ ଭୋଜନଦ୍ରବ୍ୟଂ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରାଣାଂ ଅସନ୍ମାତାମହପ୍ରମାତାମହ ବୃଦ୍ଧପ୍ରମାତାମହାନାଂ ଅମୁକଦେବ ୩ ଶର୍ମଣାଂ ନାନ୍ଦୀମୁଖୀନାଂ ସ୍ଥାନେ ଭୋଜନଦ୍ରବ୍ୟଂ । ଇତ୍ଥଂ ସମ୍ଭୂୟ ଦଶପରମିତାନି ଦ୍ୱୌ ଦ୍ୱୌ ସଂଖ୍ୟାନି ମହାଭାରତୋକ୍ତାନି ପ୍ରଜାପତିଦୈବତାନି ତେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ଦାତୁମହମୁତ୍ସୃଜେ । ତତୋ ନମସ୍କାର—ଅନ୍ନେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ଦେବାଃ ସର୍ବମନ୍ନପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ । ତସ୍ମାଦନ୍ନପ୍ରଦାନେନ ପ୍ରୀୟତାଂ ମେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ଏତଦ୍ଭୋଜ୍ୟକର୍ମାଚ୍ଛିଦ୍ରମସ୍ତୁ ଇତି ଅକ୍ଷତଂ ଭୂମୌ କ୍ଷିପେତ୍ । ଇତି ଅଭ୍ୟୁଦୟିକବିଧିଃ ।

[୬] ବର୍ଦ୍ଧନୀ କଲଶପୂଜା

କଲଶସ୍ଥଭୂମିଂ ସ୍ପୃଶେତ୍ । ଓଁ ଭୂରସି ଭୂମିରସ୍ୟଦିତିରସି ବିଶ୍ୱଧାୟାଂ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ଧର୍ତ୍ରୀଂ । ପୃଥିବୀଂ ଯଚ୍ଛ ପୃଥିବୀଂ ଦୃଂହ ପୃଥିବୀଂ ମାହିଂସୀଃ । ଧାନ୍ୟଂ ସ୍ପୃଶେତ୍—ଓଁ ଧାନ୍ୟମସୀତି ମନ୍ତ୍ରେଣ କଲଶଂ ସ୍ପୃଶେତ୍—ଓଁ ଆଜିଘ୍ର କଲଶମିତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଜଳ ପୂରଣଂ-ଓଁ ବରୁଣସ୍ୟୋତ୍ତମ୍ଭନମସୀତି ଜଳପୂରଣଂ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ଷେପଣଂ—ଓଁ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ସମବର୍ତ୍ତତାଗ୍ରେ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ସର୍ବୌଷଧି ପ୍ରକ୍ଷେପଣଂ—ଓଁ ଯା ଓଷଧୀଃ ପୂର୍ବା ଜାତା ଇତିମନ୍ତ୍ରେଣ । ସମ୍ମୃତ୍ତିକାପ୍ରକ୍ଷେପଃ—ଓଁ ଭୂରସି ଭୂମିରସ୍ୟ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ତୀର୍ଥୋଦକପୂରଣଂ—ଓଁ ଯେ ତୀର୍ଥାନି ପ୍ରଚରନ୍ତି ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ଗନ୍ଧପ୍ରକ୍ଷେପଃ—ଓଁ ଗନ୍ଧଦ୍ୱାରାଂ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ପଲ୍ଲବଦାନଂ—ଓଁ ନମଃ ଦର୍ଣ୍ଣାନ୍ଚ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ତଣ୍ଡୁଳଶସ୍ୟଦାନଂ—ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଦର୍ବୀ ପରାପତ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ଫଳଦାନଂ—ଓଁ ଯା ଫଳିନୀ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ବସ୍ତ୍ରଦାନଂ—ଯୁଜସ୍ୱାୟୁ ବାସ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ପୁଷ୍ପଦାନଂ ଓଁ ଶ୍ରୀଶ୍ଚତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଚ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ । ମାଲ୍ୟପୁଷ୍ପଦାନଂ—ଓଁ ଯ ଆହାର ଯମଦଗ୍ନିଶ୍ଚଦ୍ଧାୟୈ କାମାୟେନ୍ଦ୍ରିୟାୟ । ତାମହଂ ପ୍ରତିମୁଞ୍ଚାମି ଯଶସା ଚ ବଲେନ ଚ । ଓଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣାୟ ନମଃ, ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣମାବାହୟାମି, ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛ । ପ୍ରାର୍ଥନା ଇହାଗଚ୍ଛ, ଇହ ତିଷ୍ଠ, ଇ

ସନ୍ନିହିତୋ ଭବ, ଅତ୍ରାଧିଷ୍ଠାନଂ କୁରୁ । ମମ ପୂଜାଂ ଗୃହାଣ, ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମୀ-ନାରାୟଣାଭ୍ୟ ଆସନପାଦାସନଂ ନମଃ, ଏବଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ଅର୍ଘ୍ୟାର୍ଥ୍ୟ-ମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ଏବଂ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ ଏବଂ ମାଲ୍ୟପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍, ଏବଂ ଧୂପଃ ସ୍ୱାହା, ଏବଂ ଦୀପଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂପଦୀପଯୋରାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ତତୋ ନୈବେଦ୍ୟସଂସ୍କାରଃ । ତୁଳସୀଜଳଂ ଗୃହୀତ୍ୱା—ଓଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣାଭ୍ୟାଂ ଇଦଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ନୈବେଦ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ବାମହସ୍ତେ ପୁଷ୍ପଂ ଗୃହୀତ୍ୱା—ଓଁ ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ୱାହା ଇତ୍ୟାଦି କରଣଂ । ଝମ୍ବୁକୋପରି ଜଳଦାନଂ—ଝମ୍ବୁକଂ ନମଃ, ଝମ୍ବୁକାର୍ଥମାଚ-ମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା । ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣାଭ୍ୟାଂ ଦୂର୍ବାବଦରାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ । ଇତି ବର୍ଦ୍ଧନୀକଲଶପୂଜା ।

(୭) ଗ୍ରହକଲଶ ପୂଜା

ଦୂର୍ବାକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ଆକୃଷ୍ଣେନ ରଜସା ବର୍ତ୍ତମାନୋ ନିବେ-ଶୟନ୍ନମୃତଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଂ ଚ । ହିରଣ୍ମୟେନ ସବିତା ରଥେନା ଦେବୋ ଯାତି ଭୁବନାନି ପଶ୍ୟନ୍ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ନମଃ, ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହାନାବାହୟାମି, ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହା ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛତ । ଇତି କଲଶେ ଦୂର୍ବାକ୍ଷତାଦିକଂ ଦଦ୍ୟାତ୍ । ପ୍ରାର୍ଥନା—ଇହାଗଚ୍ଛତ, ଇହ ତିଷ୍ଠତ, ଇହ ସନ୍ନିହିତା ଭବତ, ଅତ୍ରାଧିଷ୍ଠାନଂ କୁରୁତ, ମମ ପୂଜାଂ ଗୃହ୍ଣୀତ । ପୁଷ୍ପଂ ଗୃହୀତ୍ୱା—ଓଁ ସାଧିପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତ ଆଦି ତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଆସନପାଦାସନଂ ନମଃ ଏବଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା—ଅର୍ଘ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା-ଇତି ଜଳଦାନଂ ଏବଂ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଏବଂ ମାଲ୍ୟପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଏବଂ ଧୂପଃ ସ୍ୱାହା ଏବଂ ଦୀପଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂପଦୀପଯୋରାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ନୈବେଦ୍ୟସଂସ୍କାରଂ କୃତ୍ୱା, ପୁଷ୍ପାଦିକଂ ହସ୍ତେ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ସାଧିପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ନୈବେଦ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା-ଇତି ଜଳଦାନଂ । ଗ୍ରାସମୁଦ୍ରାଂ ଦର୍ଶୟେତ୍—ଓଁ

ସ୍ତ୍ରୀଣାସ୍ତୁ ସ୍ୱାହା-ଇତ୍ୟାଦ୍ଦିକରଣଂ । ତତଃ କମ୍ବୁକୋପର ଜଳଦାନଂ । କମ୍ବୁକଂ ନମଃ, କମ୍ବୁକୋପର ଆଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା । ଦୁର୍ବାକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା— ଓଁ ସାଧିପ୍ରତ୍ୟାଧିଦୈବତ ଅଦତ୍ୟାଦ ନବଗ୍ରହେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଦୁର୍ବାବଦସାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ ।

(୮) ଦଶଦିଗ୍‌ପାଳ କଳଶପୂଜା

ଦୁର୍ବାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ଗୃହୀତ୍ୱା-ଓଁ ତ୍ରାତାରମିନ୍ଦ୍ରମବିତାରମିନ୍ଦ୍ରଂ ହବେ ହବେସୁ ହବଂ ଶୂରମିନ୍ଦ୍ରଂ । ହ୍ୱୟାମି ଶକ୍ରଂ ପୁରୁହୂତ ମିନ୍ଦ୍ରଗୁଂ ସ୍ୱସ୍ତିନୋ ମଘବା ଧାତ୍ୱିନ୍ଦ୍ରଃ । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍‌ପାଳେଭ୍ୟୋ ନମଃ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍‌ପାଳାନାମାବାହୟାମି, ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍‌ପାଳା ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛତ । ଇତ୍ୟାବାହ୍ୟ । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍‌ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଆସନ ପାଦାସନଂ ନମଃ ଏବଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂସ୍ୱାହା । ଅର୍ଘାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ଏବଂ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଏବଂ ମାଲ୍ୟ-ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଏବଂ ଧୂପଃ ସ୍ୱାହା । ଏବଂ ଦୀପଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂପଦୀପଯୋ ରାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ସାକ୍ଷଣାଦିନା ନୈବେଦ୍ୟସଂସ୍କାରଂ କୃତ୍ୱା—ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍‌ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ନୈବେଦ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା—ଇତି ଜଳଦାନଂ । ଦୁର୍ବା-କ୍ଷତାଦିକଂ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକ୍‌ପାଳେଭ୍ୟୋ ଯଥାବିଭାଗଂ ଦୁର୍ବାବଦସାକ୍ଷତପୁଷ୍ପାଣି ବୌଷଟ୍ ।

(୯) ସାବିତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ପୂଜା

ଓଁ ଗାୟତ୍ର୍ୟା ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଋଷିଃ । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସବିତା ଦେବତା । ପ୍ରାଣାୟାମେ ବିନିଯୋଗ । ଓଁ ଭୂଃ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ନମଃ । ଓଁ ଭୁବ ସ୍ତର୍ଜ୍ଜନୀଭ୍ୟାଂ ସ୍ୱାହା । ଓଁ ସ୍ୱଃ ମଧ୍ୟମାଭ୍ୟାଂ ବଷଟ୍ । ଓଁ ତତ୍ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଅନାମିକାଭ୍ୟାଂ ହୁଂ ଓଁ ଭର୍ଗୋ-ଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି କନିଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ଧିୟୋ ଯୋନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ କରତଳକରପୃଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ଫଟ୍ । ଏବ ମଙ୍ଗନ୍ୟାସଃ । ଧ୍ୟାନଂ । ଧ୍ୟେୟଃ ସଦା ସବିତୃମଣ୍ଡଳମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ନାରାୟଣଃ ସର-

ସି ଜାସନସନ୍ନିବିଷ୍ଟଃ । କେୟୂରବାନ୍ ମକରକୁଣ୍ଡଳବାନ୍ କିରୀଟୀ ହାରୀ ହିରଣ୍ମୟବପୁର୍ଧୃତ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଃ । ଦୂର୍ବାକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱଃ ତତ୍ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ । ଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି ଧୀୟୋ ୟୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ । ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ନମଃ । ସାବିତ୍ରୀଦେବୀମାବାହୟାମି, ସାବିତ୍ରୀଦେବି ! ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛ । ଦୂର୍ବାକ୍ଷତଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ପ୍ରାର୍ଥୟେତ୍, ଇହ ଗଚ୍ଛ । ଇହ ତିଷ୍ଠ । ଇହ ସନ୍ନିହିତା ଭବ । ଅତ୍ରାଧିଷ୍ଠାନଂ କୁରୁ । ମମ ପୂଜାଂ ଗୃହାଣ । ଇତ୍ୟାବାହ୍ୟ ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ଆସନଂ-ପାଦାସନଂ ନମଃ । ଓଁ ସାବିତ୍ରୀଦେବ୍ୟୈ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ଅର୍ଘ୍ୟାର୍ଥ ମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ଗନ୍ଧୋ ନମଃ । ସାବିତ୍ରୀଦେବ୍ୟୈ ପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ମାଲ୍ୟପୁଷ୍ପଂ ବୌଷଟ୍ । ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ଧୂପଃ ସ୍ୱାହା । ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ଦୀପଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂପଦୀପୟୋରାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ । ନୈବେଦ୍ୟସଂସ୍କାରଃ—ଓଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବ୍ୟୈ ଇଦଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ୱାହା । ନୈବେଦ୍ୟାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି ଜଳଦାନଂ ଓଁ ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ୱାହା ଇତ୍ୟାଦିକଂ କୃତ୍ୱା ଗ୍ରାସମୁଦ୍ରାଂ ଦର୍ଶୟେତ୍ । କ୍ରମୁକଂ ନମଃ, କ୍ରମୁକାର୍ଥମାଚମନୀୟଂ ସ୍ୱଧା ଇତି କ୍ରମୁକୋପରି ଜଳଦାନଂ ।

[୧୦] ଅଗ୍ନିସ୍ଥାପନ

ଓଁ କୁଶଦ୍ୱୟଂ, ଗୋମୟଂ, ବଜ୍ରାଭାବେନ ପୁନଃ କୁଶଦ୍ୱୟଂ, ଷ୍ୟଃ ଉଦକପାତ୍ରଂ । ପ୍ରଥମକୁଶଦ୍ୱୟେନ ପରିସମୂହ୍ୟ ଇତି ପରିସମୂହନଂ ଗୋମୟୋଦକେନ ଉପଲିପ୍ୟ ଇତି ଉପଲେପନଂ, ଅପରକୁଶଦ୍ୱୟେନ ଉଲ୍ଲିଖ୍ୟ ଇତି ଉଲ୍ଲେଖନଂ, ଅନାମିକାଙ୍ଗୁଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟ ଇତି ମୃତ୍ତିକୋଦ୍ଧରଣଂ, ପାତ୍ରସ୍ଥିତ ଜଳେନ ଅଭ୍ୟୁକ୍ଷ୍ୟ ଇତି ଅଭ୍ୟୁକ୍ଷଣଂ । ଏବଂ ପଞ୍ଚଭୂସଂସ୍କାରେଣାଗ୍ନିସ୍ଥାପନଂ । ମାରୁତ ନାମାଗ୍ନୟେ ନମଃ, ମାରୁତନାମାଗ୍ନିମାବାହୟାମି, ମାରୁତନାମାଗ୍ନେ ଅତ୍ରାଗଚ୍ଛ । ମାରୁତନାମାଗ୍ନୟେ ଆସନପାଦାସନଂ ନମଃ । ଏବଂ ଗନ୍ଧଃ । ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ । ଏବଂ ମାଲ୍ୟପୁଷ୍ପଂ । ଏବଂ ଧୂପଃ । ଏବଂ ଦୀପଃ । ଏବଂ ଘୃତନୈବେଦ୍ୟଂ । ମୁ

[୧୧]ଃବ୍ରହ୍ମାବରଣଂ

ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ନମଃ, ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଆସନଂ ଦଦାନି—ଦଦସ୍ୱ ଇତି ବ୍ରହ୍ମା । ଏବଂ ପାଦ୍ୟାସନଂ । ଏବଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂ । ଏବଂ ଗନ୍ଧଂ । ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ । ଏବଂ ଅକ୍ଷତଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅର୍ଚ୍ଚିତଂ ସ୍ୱର୍ଚ୍ଚିତମସ୍ତୁ-ଇତି ବ୍ରହ୍ମା । ବ୍ରାହ୍ମଣଂ ନାରୟନ୍ଧର୍ଦ୍ଧପୁର୍ବକଲ୍ୟାନ—ଇଦକଲ୍ପତୋଽସ୍ମି ଇତି ବ୍ରହ୍ମା । ବସ୍ତ୍ରନାର କେଳାଙ୍କଂ ଗୃହୀତ୍ୱା ଓଁ ବସ୍ତୁ ଋଦ୍ଧ୍ୟେଧେୟାଦ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବଧ୍ୱବଶେଷେଣ ବର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୟାଂ ପୁଣ୍ୟେତଥୌ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରଂ ଅମୁକ-ବେଦାନ୍ତର୍ଗତ ଅମୁକଶାଖାଶାଖୈକଦେଶାଧ୍ୟାୟିନଂ ଅମୁକଦେବଶର୍ମ୍ମାଣଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମର୍ଚ୍ଚିତଂ । ଅମୁକସଗୋତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମ୍ମା ମମସଂପ୍ରତି ସଙ୍କଳ୍ପିତାଭୀଷ୍ଟସିଦ୍ଧ୍ୟେ ସଙ୍କଳ୍ପିତହୋମକର୍ମ୍ମଣି କୃତାକୃତାବେକ୍ଷକତ୍ୱେନ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ତ୍ୱାମହଂ ବୃଣେ । ଇତି ପଠିତ୍ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣହସ୍ତେ ଦଦ୍ୟାତ୍ । ବୃତୋଽସ୍ମୀତି ବ୍ରହ୍ମା । ୦ ।

[୧୨] କୁଶହୋତୃ ବରଣଂ

ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ନମଃ, ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଆସନଂ ଦଦାନି—ଦଦସ୍ୱ ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ । ଏବଂ ପାଦାସନଂ । ଏବମର୍ଘ୍ୟଂ । ଏବଂ ଗନ୍ଧଂ । ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ ଏବମକ୍ଷତଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣମର୍ଚ୍ଚିତଂ—ସ୍ୱର୍ଚ୍ଚିତମସ୍ତୁ—ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରତିବଚନଂ । ବସ୍ତ୍ରନାରକେଳାକ୍ଷତାଦ ଗୃହୀତ୍ୱା ଓଁ ବସ୍ତୁ ଋଦ୍ଧ୍ୟେଧେୟାଦ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତବଧ୍ୱବଶେଷେ ବର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୟାଂ ପୁଣ୍ୟେତଥୌ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରଂ ଅମୁକବେଦାନ୍ତର୍ଗତ ଅମୁକଶାଖାଶାଖୈକଦେଶଧ୍ୟାୟିନଂ ଅମୁକଦେବ-ଶର୍ମ୍ମାଣଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମର୍ଚ୍ଚିତଂ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବ ଶର୍ମ୍ମା ମମ ସମ୍ପ୍ରତି ସଙ୍କଳ୍ପିତାଭୀଷ୍ଟସିଦ୍ଧ୍ୟେ ସଙ୍କଳ୍ପିତ ହୋମକର୍ମ୍ମଣି କୁଶହୋମ କର୍ମ୍ମ କର୍ତ୍ତୁଂ ଅନେନ ବସ୍ତ୍ରନାରକେଳାକ୍ଷତେନ ବ୍ରାହ୍ମଣତ୍ୱେନ ତ୍ୱାମହଂ ବୃଣେ । ବୃତୋଽସ୍ମୀତି ବ୍ରାହ୍ମଣପ୍ରତିବଚନଂ । ୦ ।

[୧୩] ଦୂର୍ବାହୋତୃ ବରଣଂ

ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଅସନାଦ୍ୟକଂ ଦତ୍ତ୍ୱା, ବସ୍ତ୍ରନାରକେଳାକ୍ଷତ,ଦକ୍ଷିଣା ଗୃହୀତ୍ୱା, ମମ ସଙ୍କଳ୍ପିତହୋମକର୍ମ୍ମଣି ଦୂର୍ବାହୋମକର୍ମ୍ମ କର୍ତ୍ତୁଂ

ଅନେନ ବସ୍ତ୍ରନାରିକେଳାକ୍ଷତେନ ବ୍ରାହ୍ମଣତ୍ୱେନ ତ୍ୱାମହଂ ବୃଣେ । ବୃତୋଽସ୍ମି ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୦ ।

(୧୪) ଅଥ କୁଶାଣ୍ଡିବିଧିଃ ।

ଦକ୍ଷିଣତୋ ବ୍ରହ୍ମାସନଂ । ଉତ୍ତରେ ପ୍ରଣୀତାପ୍ରଣୟନଂ । ପରିସ୍ତରଣଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିକ୍ଷୁ । ପୂର୍ବେ ଉଦଗଗ୍ରଂ । ଦକ୍ଷିଣେ ପୂର୍ବାଗ୍ରଂ । ପଶ୍ଚିମେ ଉଦଗଗ୍ରଂ । ଉତ୍ତରେ ପୂର୍ବାଗ୍ରଂ । ଦକ୍ଷିଣତଃ ପାତ୍ରାସାଦନଂ ଉତ୍ତରସ୍ତ । ପବିତ୍ରଚ୍ଛେଦନାନି କୁଶାନି ବ୍ରହ୍ମଗ୍ରନ୍ଥିଯୁତାନି । ପବିତ୍ରେ ଦ୍ୱେ । ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ ପାତ୍ରଂ । ଆଜ୍ୟସ୍ଥାଲୀ । ଚରୁସ୍ଥାଲୀ । ସମ୍ମାର୍ଜ୍ଜନକୁଶାଃ । ଉପୟମନକୁଶାଃ । ତିସ୍ରଃ ସମିଧଃ । ସ୍ରୁବଃ । ଆଜ୍ୟଂ । ତଣ୍ଡୁଲାଃ ପୂର୍ଣ୍ଣପାତ୍ରଂ ଚ । ୦ । ପବିତ୍ରଚ୍ଛେଦନୋପରି ପବିତ୍ରଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ପ୍ରଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତଂ ବେଷ୍ଟୟିତ୍ୱା ପ୍ରାଦେଶମାତ୍ର ନଖାଲଗ୍ନବର୍ଜ୍ଜଂ ପବିତ୍ରଚ୍ଛେଦନଂ ଗ୍ରନ୍ଥିମୋକ୍ଷଣଂ । ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀଂ ବାମହସ୍ତେ ଧୃତ୍ୱା ପ୍ରଣୀତାଜଳେନ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀଂ ପୂରୟିତ୍ୱା, ତତ୍ତଳେ ଅନାମିକାଙ୍ଗୁଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ଭ୍ରାମୟିତ୍ୱା ଉଦ୍ଦିଙ୍ଗନଂ । ଉତ୍ପ୍ଳବନଂ । ଆସାଦିତପାତ୍ରପ୍ରୋକ୍ଷଣଂ । ଅଟଚରେ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ ନିଧାନଂ । ଆଜ୍ୟସ୍ଥାଲ୍ୟାମାଜ୍ୟନିର୍ବାପଃ । ଆଜ୍ୟାଧିଶ୍ରୟଣଂ । ଚରୋରଧିଶ୍ରୟଣଂ । ଜ୍ୱଳତ୍କାଷ୍ଠେନ ଘୃତପର୍ଯ୍ୟଗ୍ନିକରଣଂ । ସ୍ରୁବ ପ୍ରତପନଂ । ସମ୍ମାର୍ଜ୍ଜନକୁଶୈଃ ସ୍ରୁବସମ୍ମାର୍ଜ୍ଜନଂ । ମୂଳେମୂଳଂ, ମଧ୍ୟେମଧ୍ୟଂ, ଅଗ୍ରେଗ୍ରଂ, ପ୍ରଣୀତୋଦକେନାଭ୍ୟୁକ୍ଷଣଂ, ପୁନଃ ପ୍ରତପନଂ, ଅଧୋମୁଖତସ୍ୟ ଭୂମୌ ନିଧାନଂ, ଆଜ୍ୟୋଦ୍ୱାସନଂ, ଚରୋରୁଦ୍ୱାସନଂ, ଆଜ୍ୟୋତ୍ପ୍ଳବନଂ ଚରୋରୁତ୍ପ୍ଳବନଂ, ଆଜ୍ୟାବେକ୍ଷଣଂ, ଚରୋରବେକ୍ଷଣଂ । ଉପୟମନ କୁଶାନାଦାୟ—ଉତ୍ତିଷ୍ଠନ୍ ସମିଧମଗ୍ନୌ-ତୂଷ୍ଣୀଂ କ୍ଷିପେତ୍ । ପ୍ରଣୀତାଜଳେନ [illegible] ଭ୍ରାମୟେତ୍ "ଓଁ ଏଷୋ ହ ଦେବଃ ପ୍ରଦିଶୋଽନୁ ସର୍ବାଃ ପୂର୍ବୋ ହ ଜାତଃ ସ ଉ ଗର୍ଭେ ଅନ୍ତଃ । ସ ଏବ ଜାତଃ ସ ଜନିଷ୍ୟମାଣଃ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ ଜନାସ୍ତିଷ୍ଠତି ସର୍ବତୋମୁଖଃ" । ପ୍ରଣୀତାସୁ ପବିତ୍ରନିଧାନଂ, ଦକ୍ଷିଣଜାନୁ ଭୂମୌ ନିପାତ୍ୟ ପ୍ରଜାପତିଂ ମନସା ଧ୍ୟାତ୍ୱା ବ୍ରହ୍ମଣାନ୍ୱାରବ୍ଧେ ହୋମଃ ।

[୧୫] ତତୋ ହୋମାରମ୍ଭଃ

ଓଁ ପ୍ରଜାପତୟେ ସ୍ୱାହା-ଇଦଂ ପ୍ରଜାପତୟେ ପୂର୍ବାଘାରଃ, ପୂର୍ବେ ସଂସ୍ରବଂ ପାତୟେତ୍ । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସ୍ୱାହା-ଇଦମିନ୍ଦ୍ରାୟ ଦକ୍ଷିଣାଘାରଃ, ଦକ୍ଷିଣେ ପାତୟେତ୍ । ଓଁ ଅଗ୍ନୟେସ୍ୱାହା-ଇଦମଗ୍ନୟେ ପଶ୍ଚିମାଘାରଃ, ପଶ୍ଚିମେ ପାତୟେତ୍ । ଓଁ ସୋମାୟ ସ୍ୱାହା-ଇଦଂ ସୋମାୟ ଉତ୍ତରାଘାରଃ, ଉତ୍ତରେ ପାତୟେତ୍ । ଅକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ପୁଣ୍ୟାହଂ ୩ ଏବମସ୍ତୁ ବଜ୍ଞାପସ୍ତ୍ୟୂର୍ଯ୍ୟତାଂ ଗୋବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟଃ ଶୁଭଂ ଭବତୁ, ରାଜ୍ଞଃ, ପ୍ରଜାନାଂ ଶାନ୍ତିର୍ଭବତୁ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମା, ମମ ସମ୍ପ୍ରତ ସଙ୍କଳ୍ପିତାଭୀଷ୍ଟସିଦ୍ଧୟେ ସଙ୍କଳ୍ପିତହୋମକର୍ମାରମ୍ଭଃ କ୍ରିୟତେ ଯଦା ତଦା ତାରବାରଗ୍ରହ ଯୋଗନକ୍ଷତ୍ରାଣାକମୃତଯୋଗୋଽସ୍ତୁ, ନବଗ୍ରହାଃ ସମ୍ୟଗ୍ରୂପେ ଏକାଦଶସ୍ଥାଃ ଫଳଦା ଭବନ୍ତୁ, ଶୁଭଂ ଭବତୁ ୩ ଇତି ଭୂମୌ କ୍ଷିପେତ୍ । କୁଶହୋତା ଗାୟତ୍ରୀବୃଷଚ୍ଛନ୍ଦାଦୀନ୍ କୃତ୍ୱା ହୋମଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ଏବଂ ଦୂର୍ବାହୋତା । ଏବଂ ତିଳହୋତା ଚ ତତୋ ଯଜମାନଃଶ୍ରୁବଂ ଧୃତ୍ୱା—ଓଁ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱସ୍ତତ୍ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି ଧିୟୋ ଯୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍—ଓଁ ସାବିତ୍ରୀଦେବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା (ନମସ୍କାରଃ) ଇଦଂ ସାବିତ୍ରୀଦେବ୍ୟୈ । ସଂସ୍ରବଧାରଣଂ । (ପ୍ରଥମେ କୁଶହୋତା କୁଶ ପକାଇବେ, ତତ୍ପରେ ଦୂର୍ବାହୋତା ଦୂବ, ତିଳହୋତା ତିଳ, ଏବଂ ଶେଷରେ ଆଜ୍ୟହୋତା ଆଜ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ) କୁଶ, ଦୂର୍ବା, ତିଳ, ଆଜ୍ୟ ଇତି ସଂକ୍ଷେଣ ଦେୟଂ । ଯଥାଶକ୍ତି ପରିମିତହୋମଃ କରଣୀୟଃ । ଏତତ୍ ହୋମାନନ୍ତରଂ କର୍ତ୍ତା ଦୂର୍ବାକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା ପ୍ରାର୍ଥୟେତ୍ । ଶ୍ରୀ ସାବିତ୍ରି ଦେବି ! ଏତତ୍ ପରିମିତାଜ୍ୟହୋମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ଭବ, ଅସ୍ମାକଂ ବରଦା ଭବ । ଯସ୍ୟାର୍ଥେ କ୍ରିୟତେ ହୋମସ୍ତସ୍ୟ ଶାନ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛ ମେ (ତତୋ ନବଗ୍ରହହୋମଃ-କେବଳଂ ଘୃତେନ) ଓଁ ଆକୃଷ୍ଣେନ ରଜସା ବର୍ତ୍ତମାନୋ ନିବେଶୟନ୍ନମୃତଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଂ ଚ । ହିରଣ୍ୟୟେନ ସବିତା ରଥେନା ଦେବୋ ଯାତି ଭୁବନାନି ପଶ୍ୟନ୍— ଓଁ ସୂର୍ଯ୍ୟମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା (ନମସ୍କାରଃ) ଇଦଂ ସୂର୍ଯ୍ୟମହାଗ୍ରହାୟ ॥

ଓଁ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକଂ ଯଜାମହେ ସୁଗନ୍ଧିଂ ପୁଷ୍ଟିବର୍ଦ୍ଧନଂ । ଉର୍ବ୍ବାରୁକମିବ ବନ୍ଧନାନ୍ମୃତ୍ୟୋର୍ମୁକ୍ଷୀୟମାମୃତାତ୍ । ସୂର୍ଯ୍ୟମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକାୟ ସ୍ୱାହା (ନମଃ) ଇଦଂ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକାୟ । ୨ । ଓଁ ଅଗ୍ନି ଦୂତଂ ପୁରୋଦଧେ ହବ୍ୟବାହମୁପବ୍ରୁବେ । ଦେବାଂ ଆସାଦୟାଦିହ । ସୂର୍ଯ୍ୟମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ ଅଗ୍ନୟେ ସ୍ୱାହା (ନମଃ) ଇଦମଗ୍ନୟେ । ୩ । ଓଁ ଇମଂ ଦେବା ଅସପନ୍ନଂ ସୁବଧ୍ୱଂ ମହତେ କ୍ଷତ୍ରାୟ ମହତେ ଜ୍ୟୈଷ୍ଠାୟ ମହତେ ଜାନରାଜାୟ । ଇମମମୁଷ୍ୟ ପୁତ୍ର ମମୁଷ୍ୟୈ ପୁତ୍ରମସ୍ୟୈ ବିଶେ । ଏଷ ବୋଽମୀରାଜା ସୋମୋଽସ୍ମାକଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନାଗୁଁ ରାଜା, ଚନ୍ଦ୍ରମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା—(ନମଃ) ଇଦଂ ଚନ୍ଦ୍ରମହାଗ୍ରହାୟ । ୪ । ଓଁ ଶ୍ରୀଶ୍ଚତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଚ ପତ୍ନ୍ୟା ଅହୋରାତ୍ରେ ପାର୍ଶ୍ୱେ ନକ୍ଷତ୍ରାଣି ରୂପମଶ୍ୱିନୌ ବ୍ୟାତ୍ତଂ । ଇଷ୍ଣନ୍ନିଷାଣାମୁମ୍ମଇଷାଣ ସର୍ବଲୋକଂ ମଇଷାଣଃ । ଚନ୍ଦ୍ରମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟୈ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା-(ନ) ଇଦଂ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ । ୫ । ଓଁ ଅପ୍‌ସ୍ୱନ୍ତରମୃତମପ୍‌ସୁ ଭେଷଜମପାମୁତ । ପ୍ରଶସ୍ତିଷ୍ୱଶ୍ୱା ଭବତବାଜିନଃ । ଚନ୍ଦ୍ରମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ-ଅପ୍‌ରସେ ସ୍ୱାହା-(ନ) ଇଦମପ୍‌ରେସେ । ୬ । ଓଁ ଅଗ୍ନିର୍ମୂର୍ଦ୍ଧାଦିବଃ କକୁତ୍ପତିଃ ପୃଥିବ୍ୟାଅୟଂ । ଅପାଗୁଁ ରେତାଗୁଁସି ଜିନ୍‌ବତି । ଓଁ ମଙ୍ଗଳ ମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା-(ନ) ଇଦଂ ମଙ୍ଗଳମହାଗ୍ରହାୟ ।୭। ଓଁ ଯଦକ୍ରନ୍ଦଃ ପ୍ରଥମଂ ଜାୟମାନ ଉଦ୍ୟଂ ସମୁଦ୍ରାଦୁତବା ପୁରୀଷାତ୍ । ଶ୍ୟେନସ୍ୟପକ୍ଷା ହରିଣସ୍ୟବାହୁ ଉପସ୍ତୁତ୍ୟଂ ମହିଜାତଂ ତେ ଅର୍ବ୍ବଂ । ମଙ୍ଗଳ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟ ସ୍କନ୍ଦାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂସ୍କନ୍ଦାୟ । ୮ । ଓଁ ସ୍ୟୋନା ପୃଥିବୀ ନୋ ଭବାନୃକ୍ଷରାନିବେଶନୀ । ଯଚ୍ଛାନଃ ଶର୍ମସପ୍ରଥାଃ । ମଙ୍ଗଳ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟୈ ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ପୃଥିବ୍ୟୈ । ୯ । ଓଁ ଉଦ୍‌ବୁଧ୍ୟସ୍ୱାଗ୍ନେ ପ୍ରତିଜାଗୃହିତ୍ୱମିଷ୍ଟାପୂର୍ତ୍ତେସଂସୃଜେଥା ମୟଂ ଚ । ଅସ୍ମିଂଶ୍ଚସଧସ୍ଥେ ଅଧ୍ୟୁତ୍ତରସ୍ମିନ ବିଶ୍ୱେଦେବା ଯଜମାନଶ୍ଚସୀଦତ । ବୁଧମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବୁଧମହାଗ୍ରହାୟ ॥ ଓଁ ବୀଣିପଦାବିଚକ୍ରମେ । ବିଷ୍ଣୁର୍ଗୋପାଅଦାଭ୍ୟଃ ଅତୋଧର୍ମାଣି ଧାରୟନ୍ । ବୁଧମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟ ବିଷ୍ଣବେ ସ୍ୱାହା—(ନ)

ଇଦଂ ବିଷ୍ଣବେ । ୧୧ । ଓଁ ଇଦଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ବିଚକ୍ରମେ ତ୍ରୈଧା ନିଦଧେ-
ପଦଂ । ସମୂଢ଼ମସ୍ୟପାଂଶୁରେ । ବୁଧ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ
ନାରାୟଣାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ନାରାୟଣାୟ । ୧୨ । ଓଁ ବୃହ-
ସ୍ପତେ ଅତିଯଦର୍ଯୋ ଅର୍ହାଦ୍ୟୁମଦ୍ବିଭାତି କ୍ରତୁମଜ୍ଜନେଷୁ । ଯଦ୍ଦୀଦ-
ୟଚ୍ଛବସାର୍ତ୍ତପ୍ରଜାତ ତଦସ୍ମାସୁ ଦ୍ରବିଣଂ ଧେହିଚିତ୍ରଂ । ବୃହସ୍ପତି ମହା-
ଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବୃହସ୍ପତି ମହାଗ୍ରହାୟ । ୧୩ । ଓଁ ଅବ୍ର-
ହ୍ମନ୍ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମବର୍ଚ୍ଚସୀ ଜାୟତା ମାରାଷ୍ଟ୍ରେ ରାଜନ୍ୟଃ । ଶୂ ରଇଷ
ବ୍ୟୋଽତି ବ୍ୟାଧୀ ମହାରଥୋ ଜାୟତାଂ । ବୃହସ୍ପତି ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ
ଅଧିଦୈବତାୟ ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବ୍ରହ୍ମଣେ । ୧୪ । ଓଁ
ଇନ୍ଦ୍ର ମରୁତ୍ୱଇହ ପାହି ସୋମଂ ଯଥା ଶାର୍ଯ୍ୟାତେ ଅପିବଃ ସୁତସ୍ୟ । ତବ
ପ୍ରଣୀତୀ ତବଶୂରଶର୍ମନ୍ନାବ [illegible] ବ୍ୟଃ ଶୂରଜ୍ଞାଃ । ବୃହସ୍ପତି ମହା-
ଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସ୍ୱାହା (ନ) ଇଦଂ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ । ୧୫ ।
ଓଁ ଅନ୍ନାତ୍ପରିସ୍ରୁତୋରସଂ ବ୍ରହ୍ମଣାବ୍ୟପିବତ୍ କ୍ଷତ୍ରଂ ପୟଃ ସୋମଂ ପ୍ରଜା-
ପତିଃ । ଋତେନ ସତ୍ୟମିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ବିପାନଂ ଶୁକ୍ରମନ୍ଧସ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟ
ମିଦଂ ପୟୋଽମୃତଂ ମଧୁ । ଶୁକ୍ର ମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଶୁକ୍ର
ମହାଗ୍ରହାୟ । ୧୬ । ଓଁ ତ୍ରାତାରମିନ୍ଦ୍ରମବିତାରମିନ୍ଦ୍ରଂ ହବେ ହବେ
ସୁହବଂ ଶୂରମିନ୍ଦ୍ରଂ । ହ୍ୱୟାମି ଶକ୍ରଂ ପୁରୁହୂତମିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ମଘବା
ଧାତ୍ୱିନ୍ଦ୍ରଃ । ଶୁକ୍ରମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ)
ଇଦମିନ୍ଦ୍ରାୟ । ୧୭ । ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଦୈବୀର୍ବିଶୋମରୁତୋଽନୁ-
ବର୍ତ୍ମାନୋ ଭବନ୍ଯଥେନ୍ଦ୍ରଂ ଦୈବୀବିଶୋମରୁତୋଽନୁ ବର୍ତ୍ମାନୋ
ରବନ୍ । ଏବମିମଂ ଯଜମାନଂ ଦୈବୀଶ୍ଚ ବିଶୋମାନୁଷୀଶ୍ଚ ନୁବର୍ତ୍ମାନୋ
ଭବନ୍ତୁ । ଶୁକ୍ର ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟୈ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା—
(ନ) ଇଦଂ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ୟୈ । ୧୮ । ଓଁ ଶନ୍ନୋଦେବୀରଭିଷ୍ଟୟ ଆପୋ
ଭବନ୍ତୁ ପୀତୟେ । ଶଂୟୋରଭି ସ୍ରବନ୍ତୁ ନଃ । ଶନୈଶ୍ଚର ମହାଗ୍ରହାୟ
ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଶନୈଶ୍ଚର ମହାଗ୍ରହାୟ । ୧୯ । ଓଁ ଯମେନଦତ୍ତଂ
ତ୍ରିତଏନ ମାୟୁନଗିନ୍ଦ୍ର ଏଣଂ ପ୍ରଥମୋ ଅଧ୍ୟତିଷ୍ଠତ୍ । ଗନ୍ଧର୍ବୋ
ଅସ୍ୟରଶନା ମଗୃଭ୍ଣାତ୍ସୁରାଦଶ୍ୱଂ ବସବୋନିରତଷ୍ଟ । ଶନୈଶ୍ଚର ମହା-
ଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟ ଯମାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂଯମାୟ-ଇଦକ

ସ୍ପର୍ଶନଂ । ୬ । ଓଁ ପ୍ରଜାପତେ ନ ତ୍ୱଦେତାନ୍ୟନ୍ୟୋ ବିଶ୍ୱରୂପାଣି ପରତା ବଭୂବ । ଯତ୍କାମା ସ୍ତେ ଜୁହୁମସ୍ତନ୍ନୋ ଅସ୍ତୁ ବୟଂସ୍ୟାମ ପତୟୋ ରୟୀଣାଂ । ଶନୈଶ୍ଚର ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ ପ୍ରଜାପତୟେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ପ୍ରଜାପତୟେ । ୨୧ । ଓଁ କାଣ୍ଡାତ୍ କାଣ୍ଡାତ୍ ପ୍ରରୋହନ୍ତୀ ପରୁଷଃ ପରୁଷସ୍ପରି । ଏବାନୋ ଦୂର୍ବେ ପ୍ରତନୁ ସହସ୍ରେଣ ଶତେନ ଚ । ରାହୁ ମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ରାହୁମହାଗ୍ରହାୟ । ୨୨ । ଓଁ କାର୍ଷିରସି ସମୁଦ୍ରସ୍ୟ ତ୍ୱା କ୍ଷିତ୍ୟା ଉନ୍ନୟାମି । ସମାପୋ ଅଦ୍ଭିରଗ୍ମତ ସମୋଷଧୀଭିରୋଷଧୀଃ । ରାହୁ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ଅଧିଦୈବତାୟ କାଳାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ କାଳାୟ । ୨୩ । ଓଁ ନମୋଽସ୍ତୁ ସର୍ପେଭ୍ୟୋ ଯେ କେ ଚ ପୃଥିବୀମନୁ । ଯେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷେ ଯେ ଦିବି ତେଭ୍ୟଃ ସର୍ପେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ରାହୁ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ ସର୍ପାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ସର୍ପାୟ । ୨୪ । ଓଁ କେତୁଂ କୃଣ୍ୱନ୍ନକେତବେ ପେଶୋ ମର୍ଯ୍ୟା ଅପେଶସେ । ସମୁଷଦ୍ଭିରଜାୟଥାଃ କେତୁ ମହାଗ୍ରହାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ କେତୁ ମହାଗ୍ରହାୟ । ୨୫ । ଓଁ ଚିତ୍ରାବସୋ ସ୍ୱସ୍ତି ତେ ପାରମଶୀୟ । ସଂ ତ୍ୱମଗ୍ନେ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ବର୍ଚ୍ଚସାଗଥାଃ ସମୃଷୀଣାଂ ସ୍ତୁତେନ । କେତୁ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟାଧିଦୈବତାୟ ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତାୟ । ୨୬ । ଓଁ ବ୍ରହ୍ମ ଯଜ୍ଞାନଂ ପ୍ରଥମଂ ପୁରସ୍ତାଦ୍ଵି ସୀମତଃ ସୁରୁଚୋ ବେନ ଆବଃ । ସବୁଧ୍ନ୍ୟା ଉପମା ଅସ୍ୟ ବିଷ୍ଠାଃ ସତଶ୍ଚ ଯୋନି ମସତଶ୍ଚ ବିବଃ । କେତୁ ମହାଗ୍ରହସ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟଧିଦୈବତାୟ ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବ୍ରହ୍ମଣେ ।୨୭। ଯଜମାନୋ ଦୂର୍ବାକ୍ଷତ ପୁଷ୍ପାଣି ଗୃହୀତ୍ୱା ପ୍ରାର୍ଥୟେତ୍—ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାଦି ନବଗ୍ରହାଃ ସପ୍ତାବିଂଶତି ଆଜ୍ୟହୋମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ଭବନ୍ତୁ—ଇତି ନବଗ୍ରହ କଳଶୋପରି ଦଦ୍ୟାତ୍—ପ୍ରାର୍ଥନା-ଅଙ୍ଗୀକାରଂ ବକ୍ତା ଭବତ—ଯସ୍ୟାର୍ଥେ ନିଯୁକ୍ତେ ହୋମ ସ୍ତସ୍ୟ ଶାନ୍ତିଂ ପ୍ରଯଚ୍ଛତ । ଇତି ନବଗ୍ରହହୋମଃ ।

[୧୬] ତତୋ ଦିକ୍‌ପାଳ ହୋମ

ଓଁ ତ୍ରାତାରମିନ୍ଦ୍ରମବିତାରମିନ୍ଦ୍ରଂ ହବେହବେ ସୁହବଂ ଶୂରମିନ୍ଦ୍ରଂ ହ୍ୱୟାମି ଶକ୍ରଂ ପୁରୁହୂତମିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ମଘବା ଧାତ୍ୱିନ୍ଦ୍ରଃ । ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦମିନ୍ଦ୍ରାୟ । ୧ । ଓଁ ଅଗ୍ନିଂ ଦୂତଂ

ପୁରୋଦଧେ ହବ୍ୟବାହ ମୁପବ୍ରୁବେ । ଦେବୋ ଆସାଦୟାଦିହ ଅଗ୍ନୟେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦମଗ୍ନୟେ । ୨ । ଓଁ ଯମେନଦତ୍ତଂ ତ୍ରିତଏନ ମାୟୁନଗିନ୍ଦ୍ର ଏଣଂ ପ୍ରଥମୋ ଅଧ୍ୟତିଷ୍ଠତ୍ । ଗନ୍ଧର୍ବୋ ଅସ୍ୟରସ ନାମ ଗୃହ୍ଣାତ୍ ସୂରାଦଶ୍ୱଂ ବସବୋ ନିରତଷ୍ଟ । ଯମାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଯମାୟ । ଉଦକ ସ୍ପର୍ଶନଂ । ୩ । ଓଁ ଏଷତେ ନିର୍ଋତେ ଭାଗ ସ୍ତଂ ଜୁଷସ୍ୱ ସ୍ୱାହାଗ୍ନି ନେତ୍ରେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ଯମ—ନେତ୍ରେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟୋ ଦକ୍ଷିଣାସଦ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା, ବିଶ୍ୱଦେବ ନେତ୍ରେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ପଶ୍ଚାତ୍ସଦ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା, ମିତ୍ରାବରୁଣ ନେତ୍ରେଭ୍ୟୋ ବା ମରୁନ୍ନେତ୍ରେଭ୍ୟୋ ବା ଦେବେଭ୍ୟ ଉତ୍ତରା ସଦ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା, ସୋମନେତ୍ରେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟ ଉପରିସଦ୍ଭ୍ୟୋ ଦୁବସ୍ୱଦ୍ଭ୍ୟଃ । ନୈର୍ଋତାୟ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ନୈର୍ଋତାୟ । ୪ । ଓଁ ବରୁଣସ୍ୟୋତ୍ତମ୍ଭନମସି ବରୁଣସ୍ୟ ସ୍କମ୍ଭ ସର୍ଜନୀସ୍ଥଃ । ବରୁଣସ୍ୟ ଋତ ସଦନ୍ୟସି ବରୁଣସ୍ୟ ଋତସଦନମସି ବରୁଣସ୍ୟ ଋତ ସଦନମାସୀଦ । ଓଁ ବରୁଣାୟ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ବରୁଣାୟ । ୫ । ଓଁ ବାତୋ ବା ମନୋ ବା ଗନ୍ଧର୍ବାଃ ସପ୍ତବିଂଶତି । ତେ ଅଗ୍ରେଶ୍ୱମଯୁଞ୍ଜନ୍ତେ ଅସ୍ମିନ୍ ଜବମାଦଧୁଃ । ଓଁ ବାୟବେ ସ୍ୱାହା- [ନ] ଇଦଂ ବାୟବେ । ୬ । ଓଁ କୁବିଦଙ୍ଗ ଯବମନ୍ତୋ ଯବଂ ଚିଦ୍ୟଥା ଦାନ୍ତ୍ୟନୁପୂର୍ବଂ ବିୟୂୟ । ଇହେହୈଷାଂ କୃଣୁହି ଭୋଜନାନି ଯେ ବର୍ହିଷୋ ନମ ଉକ୍ତିଂ ଯଜନ୍ତି । ଓଁ କୁବେରାୟ ସ୍ୱାହା [ନ]--ଇଦଂ କୁବେରାୟ । ୭ । ଓଁ ତମୀଶାନଂ ଜଗତସ୍ତସ୍ଥୁଷସ୍ପତିଂ ଧିୟଞ୍ଜିନ୍ୱମବସେ ହୂମହେ ବୟଂ ପୂଷା ନୋ ଯଥା ବେଦସାମସଦ୍ବୃଧେ ରକ୍ଷିତା ପାୟୁରଦବ୍ଧଃ ସ୍ୱସ୍ତୟେ । ଓଁ ଈଶାନାୟ ସ୍ୱାହା---[ନ] ଇଦମୀଶାନାୟ । ୮ । ଓଁ ଆ ବ୍ରହ୍ମନ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମବର୍ଚସୀ ଜାୟତାମାରାଷ୍ଟ୍ରେ ରାଜନ୍ୟଃ । ଶୂରଇଷବ୍ୟୋଽତିବ୍ୟାଧୀ ମହାରଥୋ ଜାୟତାଂ । ଓଁ ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱାହା- [ନ] ଇଦଂ ବ୍ରହ୍ମଣେ । ୯ । ଓଁ ନମୋଽସ୍ତୁ ସର୍ପେଭ୍ୟୋ ଯେ କେ ଚ ପୃଥିବୀମନୁ । ଯେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷେ ଯେ ଦିବି ତେଭ୍ୟଃ ସର୍ପେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ଓଁ ଅନନ୍ତାୟ ସ୍ୱାହା---(ନ) ଇଦମନନ୍ତାୟ । ୧୦ । ତତେ ଯଜମାନୋ ଦୂର୍ବାକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା---ଓଁ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦଶଦିକପାଳା ଦଶପରିମିତାଜ୍ୟହୋମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ଭବନ୍ତ ଇତି

ଦକ୍ପାଳକଲଶେ ଦତ୍ତ୍ୱା ପ୍ରାର୍ଥୟେତ୍ । ଅସ୍ମାକଂ ବରଦା ଭବତ— ଯଥ୍ୟାର୍ଥେ ହିଂସୃତେ ହୋମସ୍ତସ୍ୟ ଶାନ୍ତିଂ ପ୍ରୟଚ୍ଛତ । ୦ । ଇତିଦକ୍ପାଳ ହୋମଃ ।୦।

(୧୭) ପଞ୍ଚଦେବତା ହୋମ

ଓଁ ତଦ୍‌ବିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୂରୟଃ । ଦିବୀବ ଚକ୍ଷୁରାତତଂ ଓଁ ବିଷ୍ଣବେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବିଷ୍ଣବେ । ୧ ଓଁ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକଂ ଯଜାମହେ ସୁଗନ୍ଧିଂ ପୁଷ୍ଟିବର୍ଦ୍ଧନଂ । ଉର୍ବାରୁକମିବ ବନ୍ଧନାନ୍ମୃତ୍ୟୋ ମୁକ୍ଷୀୟ ମାମୃତାତ୍ । ଓଁ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକାୟ । ୨ । ଓଁ ଗଣାନାଂ ତ୍ୱା ଗଣପତିଂ ହବାମହେ ପ୍ରିୟାଣାଂ ତ୍ୱା ପ୍ରିୟପତି ହବାମହେ ନିଧୀନାଂ ତ୍ୱା ନିଧିପତିଂ ହବାମହେ ବସୋ ମମ । ଓଁ ଗଣପତୟେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଗଣପତୟେ । ୩ । ଓଁ ଆକୃଷ୍ଣେନ ରଜସା ବର୍ତ୍ତମାନୋ ନିବେଶୟନ୍ନମୃତଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଂ ଚ । ହିରଣ୍ମୟେନ ସବିତା ରଥେନା ଦେବୋ ଯାତି ଭୁବନାନି ପଶ୍ୟନ୍ । ଓଁ ଆଦିତ୍ୟାୟ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦମାଦିତ୍ୟାୟ । ଓଁ ଅମ୍ବେ ଅମ୍ବିକେ ଅମ୍ବାଲିକେ ନମାନୟତି କଶ୍ଚନ । ସସସ୍ତ୍ୟଶ୍ୱକଃ ସୁଭଦ୍ରିକାଂ କାମ୍ପିଲ୍ୟବାସିନୀଂ । ଓଁ ଅମ୍ବିକାୟୈ ସ୍ୱାହା —(ନ) ଇଦମମ୍ବିକାୟୈ । ୫ ।

[୧୮] ଗ୍ରାମଦେବତା ହୋମ

ଓଁ ଯଦଗ୍ରାମେ ଯଦରଣ୍ୟେ ଯତ୍ସଭାୟାଂ ଯଦିନ୍ଦ୍ରିୟେ ଯଦେନଶ୍ଚକୃମବୟମିଦଂ ତଦବୟଜାମହେ । ଓଁ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଗ୍ରାମଦେବତାୟୈ । ୦ ।

(୧୯) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହୋମ

ଓଁ ଅର୍କାଦି ସପ୍ତବାସରେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଅର୍କାଦି ସପ୍ତ ବାସରେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ପ୍ରତିପଦାଦି ପଞ୍ଚଦଶ ତିଥିଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା (ନ) ଇଦଂ ପ୍ରତିପଦାଦି ପଞ୍ଚଦଶ ତିଥିଭ୍ୟଃ । ଓଁ ଅଶ୍ୱିନ୍ୟାଦି ସପ୍ତବିଂଶତି ନକ୍ଷତ୍ରେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଅଶ୍ୱିନ୍ୟାଦି ସପ୍ତବିଂଶତି ନକ୍ଷତ୍ରେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ବିଷ୍କୁମ୍ଭାଦି ସପ୍ତବିଂଶତି ଯୋଗେଭ୍ୟଃ

ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବସ୍ତୁମୂର୍ଦ୍ଧ ସପ୍ତବଂଶତ ଯୋଗେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ବବାଦ୍ୟୋକାଦଶକରଣେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବବାଦ୍ୟ ଏକାଦଶ କରଣେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ରବ୍ୟଂଶେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ରବ୍ୟଂଶେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ମାସେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ମାସେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ଋତୁଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ଋତୁଭ୍ୟଃ । ଓଁ ଅୟନାଭ୍ୟାଂ ସ୍ୱାହା-[ନ] ଇଦମୟନାଭ୍ୟାଂ । ଓଁ ସଂବତ୍ସରେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ସଂବତ୍ସରେଭ୍ୟଃ । ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ ସ୍ୱାହା—ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ । ଓଁ ଜୟନ୍ତି ପୁରୁଷି ଈଂ— ସ୍ୱପିଷି ଭୟଂ ମେ ସମୁପସ୍ଥିତଂ । ଯଦଶକ୍ୟମଶକ୍ୟଂ ତ୍ୱଂ ଦୁର୍ଗେ ଭଗବତି ଶମୟ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ଦୁର୍ଗାୟୈ । ବାଞ୍ଛିତ ଦେବତାଂ ପ୍ରତି ଯଥାଶକ୍ତି ହୋମଃ ।

(୬୦) ପୂର୍ଣ୍ଣାହୁତି ।

ବରକନ୍ୟେ ବସ୍ତ୍ରାଦ୍ୟଲଂକୃତ୍ୟ କର୍ମ୍ମସ୍ଥାନେ କଶିପୌପରି ଉପସ୍ଥାପ୍ୟ ତତୋଭୁବଦ୍ଧ ପ୍ରଜାପତ୍ୟା ନବାହୁତୟଃ—ଓଁ ଭୂ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ଭୂଃ । ୧ । ଓଁ ଭୁବଃ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ଭୁବଃ । ୨ । ଓଁ ସ୍ୱଃ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ସ୍ୱଃ । ୩ । ଓଁ ତ୍ୱନ୍ନୋଅଗ୍ନେ ବରୁଣସ୍ୟ ବିଦ୍ୱାନ୍ଦେବସ୍ୟହେଡ଼ୋ ଅବଯାସିସୀଷ୍ଠାଃ । ଯଜିଷ୍ଠୋବହ୍ନିତମଃ ଶୋଶୁଚାନୋ ବିଶ୍ୱାଦ୍ୱେଷାଗୁଂସି ପ୍ରମୁମୁଗ୍ଧ୍ୟସ୍ମତ୍ । ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ମଗ୍ନିବରୁଣାଭ୍ୟାଂ । ୪ । ଓଁ ସ ତ୍ୱନ୍ନୋ ଅଗ୍ନେବମୋ ଭବେ ଊତୀ ନେଦିଷ୍ଠୋ ଅସ୍ୟା ଉଷସୋ ବ୍ୟୁଷ୍ଟୌ । ଅବଯକ୍ଷ୍ୱନୋ ବରୁଣଂରରାଣୋ-ବୀହି ମୃଡ଼ୀକଂ ସହବାନ ଏଧି ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦମଗ୍ନିବରୁଣାଭ୍ୟାଂ । ୫ । ଓଁ ଅୟାଶ୍ଚାଗ୍ନେ ସନଭିଶସ୍ତିପାଶ୍ଚ ସତ୍ୟମିତ୍ତ୍ୱ ମୟା ଅସି । ଅୟନୋ ଯଜ୍ଞଂ ବହାଶୟାନୋ ଧେହି ଭେଷଜଗୁଁ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦମଗ୍ନୟେ । ୬ । ଓଁ ଯେତେ ଶତଂ ବରୁଣ ଯେ ସହସ୍ରଂ ଯଜ୍ଞିୟାଃ ପାଶାବିତତାମହାନ୍ତଃ । ତେଭିର୍ନୋ ଅଦ୍ୟ ସବିତୋ ତବିଷ୍ଣୁର୍ବିଶ୍ୱେ ମୁଞ୍ଚନ୍ତୁ ମରୁତଃ ସ୍ୱର୍କାଃ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ବରୁଣାୟ ସବିତ୍ରେ ବିଷ୍ଣବେ ବିଶ୍ୱେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟୋ ମରୁଦ୍‌ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱର୍କେଭ୍ୟଃ । ୭ । ଓଁ ଉଦୁତ୍ତମଂ ବରୁଣପାଶମସ୍ମଦବାଧମଂ

ସମିଧମଗ୍ନୌ ପ୍ରଥାପ୍ୟ । ଅଥାବଦ୍ୟ ମାଦ୍ଦତ୍ୟ ବ୍ରତେନବାନାରଯୋ ଅଦି-
ତୟେ ସ୍ୟମ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ବରୁଣାୟ । ୮ । ଓଁ ପ୍ରଜା-
ପତୟେ ସ୍ୱାହା—(ନ) ଇଦଂ ପ୍ରଜାପତୟେ । ତତଃଶ୍ରୁବେ ଘୃତ
ଚତୁରାଜ୍ୟ ଗ୍ରହଣଂ । ବସ୍ତ୍ରମାଲ୍ୟଂ କ୍ଷୁଶଂ ଗନ୍ଧଂ ପୁଷ୍ପଂ ଦୁର୍ବାକ୍ଷତଂ
ଫଳଃ । ସୁବର୍ଣ୍ଣଂ ନାରକେଳଂ ଚ ପୂର୍ଣ୍ଣାହୁତମିଦଂ ସ୍ମୃତଂ । ନାରିକେଳଂ
ସ୍ରୁଗ୍ରୈପରଦତ୍ତ୍ୱା—ପୁଣ୍ୟାହବାଚନଂ—ଅକ୍ଷତଂ ଧୃତ୍ୱା ସ୍ୱସ୍ତି ପୁଣ୍ୟାହଂ
ଏବମସ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାପ୍ରଯୁର୍ମରବ୍ୟତାଂ ଗୋତ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟଃ ଶୁଭଂ ଭବତୁ
ସର୍ବ୍ବଃ ପ୍ରଜାନାଂ ଶାନ୍ତିର୍ଭବତୁ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବ
ଶର୍ମ୍ମା ମମପୂର୍ଣ୍ଣାହୁତିକର୍ମାରମ୍ଭଃ କ୍ରିୟତେ ଯଦା ତଦା ତାରବାର
ଗ୍ରହଯୋଗନକ୍ଷତ୍ରାଣାମନ୍ତଯୋଗୋଽସ୍ତୁ ନବଗ୍ରହାଃ ସମ୍ୟକ୍‌ରୂପେ
ଏକାଦଶସ୍ଥାଃ ଫଳଦାଭବନ୍ତୁ ଶୁଭଂ ଶୁବନ୍ତୁ । ଓଁ ମୂର୍ଦ୍ଧାନଂ ଦିବ-
ଇତ୍ୟସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ । ଭରଦ୍ୱାଜ ଋଷିଃ । ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍‌ଛନ୍ଦଃ । ଅଗ୍ନିର୍ବୈଶ୍ୱାନ-
ରଶ୍ଚଦେବତା । ମମ ପୂର୍ଣ୍ଣାହୁତି ହୋମେ ବିନିଯୋଗଃ । ଓଁ ମୂର୍ଦ୍ଧାନଂ
ଦିବେ ଅରତିଂ ପୃଥିବ୍ୟା ବୈଶ୍ୱାନରମୃତ ଅଜାତମଗ୍ନିଂ । କବିଂ
ସମ୍ରାଜମତିଥିଂ ଜନାନାମାସନ୍ନାପାତ୍ରଂ ଜନୟନ୍ତୁ ଦେବା ସ୍ୱାହା—
ଇତି ନାରକେଳଂ ଅଗ୍ନିମଧ୍ୟେ ଦତ୍ତ୍ୱା—ତଦୁପରି ଆଜ୍ୟଂ ଦଦ୍ୟାତ୍ ।
ନମସ୍କାର—ଇଦମଗ୍ନୟେ ବୈଶ୍ୱାନରାୟ । ପୁନଶ୍ଚତୁରାଜ୍ୟ ଗ୍ରହଣଂ—ଓଁ
ପୂର୍ଣ୍ଣା ଦର୍ବିପରାପତ ସୁପୂର୍ଣ୍ଣା ପୁନରାପତ । ବସ୍ନେବ ବିକ୍ରୀଣାବହା ଇଷମୂର୍ଜ୍ଜଂ
ଶତକ୍ରତୋ—ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାୟୈ । ପୁନଃ ଚତୁରାଜ୍ୟ-
ଗ୍ରହଣଂ ଓଁ ପୁନସ୍ତ୍ୱାଦିତ୍ୟା ରୁଦ୍ରା ବସବଃ ସମିନ୍ଧତାଂ ପୁନର୍ବ୍ରହ୍ମାଣୋ
ବସୁନୀଥଯଜ୍ଞୈଃ । ଘୃତେନ ତ୍ୱଂ ତନ୍ୱଂ ବର୍ଦ୍ଧୟସ୍ୱ ସତ୍ୟାଃ ସନ୍ତୁ ଯଜ-
ମାନସ୍ୟ କାମାଃ ସ୍ୱାହା—[ନ] ଇଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାୟୈ । ୦ ।

(୨୧) ଫଳପୁଷ୍ପଦାନଂ ।

ସଙ୍କଳ୍ପଃ । ଗଙ୍ଗେ ଚ ଯମୁନେ ଚୈବ ଗୋଦାବରି ସରସ୍ୱତି ।
ନର୍ମଦେ ସିନ୍ଧୁକାବେରି ଜଲେଽସ୍ମିନ୍ ସନ୍ନିଧିଂ କୁରୁ । କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର
ଗୟା ଗଙ୍ଗା ପ୍ରଭାସପୁଷ୍କରାଣିଚ । ଏତାନି ପୁଣ୍ୟତୀର୍ଥାନି ଦାନ
ସଙ୍କଳ୍ପ କାଲେ ଭବନ୍ତ୍ୱିହ । ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଂ ଶୁକ୍ଲାମ୍ବରଧରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ
ଶଶିବର୍ଣ୍ଣଂ ଚତୁର୍ଭୁଜଂ । ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂଧ୍ୟାୟେତ୍ସର୍ବବିଘ୍ନୋପଶା-

ନ୍ତ୍ୱେ । ସ୍ମୃତେଃ ସକଳକଲ୍ୟାଣଭାଜନଂ ଯତ୍ର ଜାୟତେ । ପୁରୁଷ ମଜଂ ନିତ୍ୟଂ ବ୍ରଜାମି ଶରଣଂ ହରିଂ । ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦାପାଣେ ଦ୍ୱାରକାନିଳୟାଚ୍ୟୁତ । ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷ ରକ୍ଷ ମାଂ ଶରଣାଗତଂ । ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଃ ଅଦ୍ୟେହ ପୁଣ୍ୟେହନି ବଶିଷ୍ଟଭୂପ୍ରଦେଶେ ଅମୁକେ ମାସି ଅମୁକେ ପକ୍ଷେ ଅମୁକତିଥୌ ଅମୁକ ବାସରେ ଅମୁକ ନାମ୍ନ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଅମୁକରାଶୌ ସ୍ଥିତେ ଶ୍ରୀ ଭାସ୍କରେ ଅମୁକ ରାଶୌ ସ୍ଥିତେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମସି ଏବଂ ଯଥାସ୍ଥାନାବସ୍ଥିତେଷୁ ଗ୍ରହଯୋଗ ଲଗ୍ନକରଣ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକାଂଶକେଷୁ ଏବଂବିଧ ବିଶେଷଣବିଶିଷ୍ଟାୟାଂ ପୁଣ୍ୟତିଥୌ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରା ଶ୍ରୀମତୀ ଅମୁକା ଦେବୀ—ମମ ମାସି ମାସି ପୁଷ୍ପପ୍ରାପ୍ତିପୂର୍ବକ ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟର୍ଥଂ ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଦାନ ସଙ୍କଳ୍ପମହଂ କରିଷ୍ୟେ । ଅସ୍ମିନ୍ ସଙ୍କଳ୍ପିତେ କର୍ମଣି ସିଦ୍ଧିରସ୍ତୁ ସଙ୍କଳ୍ପିତାର୍ଥାଃ ସିଦ୍ଧୟଃ ସନ୍ତୁ । ନମସ୍କାରଃ—ଓଁ ଯଜ୍ଜାଗ୍ରତୋ ଦୂରମୁଦୈତି ଦୈବଂ ତଦୁ ସୁପ୍ତସ୍ୟ ତଥୈବେତି ଦୂରଙ୍ଗମଂ ଜ୍ୟୋତିଷାଂ ଜ୍ୟୋତିରେକଂ ତନ୍ମେ ମନଃ ଶିବସଙ୍କଳ୍ପମସ୍ତୁ । ଫଳ ପୁଷ୍ପଦାନାୟ ନମଃ ଇତି ଫଳପୁଷ୍ପଭାଣ୍ଡୋପରି ଅକ୍ଷତଂ କ୍ଷିପେତ୍—ଏତତ୍ ପ୍ରତିଗ୍ରାହେ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ନମଃ—ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣୋପରି ଅକ୍ଷତଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ପୃଚ୍ଛେତ୍—ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଦାନଂ ତେ ଦଦାନି—ଦଦସ୍ୱ ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ । କୁଶଂ ଦଦେତ୍—ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ୱ ନମଃ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ । ଆସନଂ ଦଦାନି—ଦଦସ୍ୱ ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ସର୍ବତ୍ର । ଏବଂ ପାଦ୍ୟାସନଂ ଦଦାନି । ଏବଂ ଅର୍ଘ୍ୟଂ ଦଦାନି । ଏବଂ ପୁଷ୍ପଂ ଦଦାନି ଅକ୍ଷତଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣମର୍ଚ୍ଚିତଂ—ସ୍ୱର୍ଚ୍ଚିତମସ୍ତୁ ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ବ୍ରାହ୍ମଣଂ । ନାରାୟଣାୟ ରୂପମୁପକଳ୍ପୟାମି—ଉପକଳ୍ପିତୋଽସ୍ତୁ ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ । କୁଶ ତୁଳସୀଜଳଂ ଗୃହୀତ୍ୱା ଓଁ ବିଷ୍ଣୁଃ ଅଦ୍ୟେହେତ୍ୟାଦି ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବିଧିବିଶେଷଣ ବିଶିଷ୍ଟାୟାଂ ପୁଣ୍ୟତିଥୌ ଅମୁକସଗୋତ୍ର ଅମୁକ ବେଦାନ୍ତର୍ଗତ ଅମୁକ ଶାଖ ଶାଟିକଦେଶଧାୟିନେ ଅମୁକ ଦେବଶର୍ମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟାର୍ଚ୍ଚିତାୟ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରା ଶ୍ରୀମତୀ ଅମୁକଦେବୀ ମମ ମାସି ମାସି ପୁଷ୍ପପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ବକ ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ ଫଳପ୍ରାପ୍ତ୍ୟର୍ଥଂ ଶ୍ରୀଭଗବତୋ ବାସୁଦେବସ୍ୟ ଚରଣାରବିନ୍ଦପ୍ରୀତୟେ ଇଦଂ

ସଜପୂର୍ଣ୍ଣଂ ପ୍ରଜାପତିଦୈବତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ତୁଭ୍ୟମହଂ ସମ୍ପ୍ରଦଦେ ଇତି ପଠିତ୍ୱା କୁଶଜଳାଦିକଂ ବ୍ରାହ୍ମଣହସ୍ତେ ଦଦ୍ୟାତ୍ ଦଦସ୍ୱ ଇତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ । ଏତତ୍ଦାନକର୍ମ୍ମ ସାଙ୍ଗତାସିଦ୍ଧ୍ୟର୍ଥଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଯଥାଶକ୍ତି ଦକ୍ଷିଣାଂ ତୁଭ୍ୟମହଂ ସମ୍ପ୍ରଦଦେ । ନମସ୍କାରଃ—ସଜପୂର୍ଣ୍ଣ ନାନ୍ଦୁଭ୍ୟଂ ନବସନ୍ତତି ବର୍ଦ୍ଧନଂ । ଅପୂଜାୟ ଦାଦନେମ୍ୟଂ ତୁ ସୁପୂଜଂ ଦେହି ମେ ପ୍ରଭୋ । ° । ତତୋ ମହାଭାରତୋତ୍ସର୍ଗଃ । କୁଶଜଳାଦିକଂ ଗୃହୀତ୍ୱା ଓଁ ବିଷ୍ଣୁରୋଁ ତତ୍ସଦଦ୍ୟୈତସ୍ୟ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତବିଧି ବିଶେଷଣ ବିଶିଷ୍ଟାୟାଂ ପୁଣ୍ୟତିଥୌ ନାନାଗୋତ୍ରେଭ୍ୟଃ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ନାନାବେଦ ନାନା ଶାଖାଶାଖୈକ ଦେଶାଧ୍ୟାୟିଭ୍ୟୋ ନାନା ନାମ ଶର୍ମ୍ମଭ୍ୟସ୍ତେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମ- ଣେଭ୍ୟୋ ମନସା ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପାର୍ଚ୍ଚିତେଭ୍ୟଃ ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁସ୍ୱରୂପେଭ୍ୟଃ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରାୟାମଣି ଅମୁକଦେବୀ ମମ ସପ୍ରତି ସକଳସନ୍ତାନାଭୀଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧ୍ୟେ ସଙ୍କଳ୍ପିତ ଦାନ କର୍ମ୍ମ ସାଙ୍ଗତାସିଦ୍ଧ୍ୟର୍ଥଂ ଇମାନ୍ ମହା- ଭାରତୋକ୍ତାନ୍ ପ୍ରଜାପତିଦୈବତାନ୍ ତେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ବିଭଜ୍ୟ ଦାତୁମହମୁତ୍ସୃଜେ । ନମସ୍କାରଃ ଅନେନପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦେବା- ଯତ୍ନେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତତ୍ପ୍ରାଦନପ୍ରଦାନେନ ପ୍ରୀୟତାଂ ମେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଭୂମୌ ଅକ୍ଷତଂ ନିକ୍ଷିପେତ୍---ଏତଦ୍ଦାନକର୍ମ୍ମାଚ୍ଛିଦ୍ରମସ୍ତୁ ।

(୨୩.) ନାରିକେଳଘୃତାଦି ପ୍ରାଶନଂ ।

ବରୁଣ କଳଶାମ୍ବୁମାର୍ଜ୍ଜନଂ —ଓଁ ସୁମିତ୍ରିୟାନ ଅପ ଓଷଧୟଃ ସନ୍ତୁ । ଦୁର୍ମିତ୍ରିୟାସ୍ତସ୍ମୈ ସନ୍ତୁ ଯୋଽସ୍ମାନ୍ ଦ୍ୱେଷ୍ଟି ଯଂଚ ବୟଂ ଦ୍ୱିଷ୍ମଃ । ଓଁ ଦ୍ୟୌଃଶାନ୍ତିରନ୍ତରୀକ୍ଷଂ ଶାନ୍ତିଃ-ପୃଥିବୀଶାନ୍ତିରାପଃ ଶାନ୍ତିଃ ଓଷଧୟଃ ଶାନ୍ତି ବନସ୍ପତୟଃଶାନ୍ତିଃ-ଶାନ୍ତିରେବଶାନ୍ତିଃ । ତତୋଦକ୍ଷିଣାଦାନଂ । ଏତତ୍ ହୋମକର୍ମ୍ମ ସାଙ୍ଗତାସିଦ୍ଧ୍ୟର୍ଥଂ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଯଥାଶକ୍ତି ଦକ୍ଷିଣାଂ ତୁଭ୍ୟମହଂ ସମ୍ପ୍ରଦଦେ । ଏବଂ କୁଶହୋମେ । ଏବଂ ଚରୁହୋମେ । ଏବଂ ପ୍ରଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟେ । ଏବଂ ସ୍ୱସ୍ତିବାଚନକାର୍ଯ୍ୟେ । ତତୋ ବ୍ରାହ୍ମଣଭୋଜନେ । ପ୍ରତିଃ-କୁଶ- ଜଳଂ ଗୃହୀତ୍ୱା-ଓଁ ବିଷ୍ଣୁରୋଁ ତତ୍ସଦଦ୍ୟୈତସ୍ୟ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତବିଧିବିଶେଷ ବିଶିଷ୍ଟାୟାଂ ପୁଣ୍ୟତିଥୌ ନାନାଗୋତ୍ରେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ନାନା ବେଦ । ନାନାଶାଖାଶାଖୈକଦେଶାଧ୍ୟାୟିଭ୍ୟୋନାନାମଶର୍ମ୍ମଭ୍ୟସ୍ତେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟୋ ମନସା ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପାର୍ଚ୍ଚିତେଭ୍ୟଃ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ସ୍ୱରୂପେଭ୍ୟଃ

ଅମୁକସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମ୍ମା । ମମସମସ୍ତ ସଂକଳ୍ପିତାଶିଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧ୍ୟେ ସଂକଳ୍ପିତ କର୍ମ୍ମସାଙ୍ଗତାସିଦ୍ଧ୍ୟର୍ଥଂ ଇମାନ ବ୍ରାହ୍ମଣଭୋଜନାନ ଯଥୋସ୍ପନ୍ନେନତ୍ରମିତାନ ପ୍ରଜାପତିଦୈବତାନ ତେଭ୍ୟୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟ ଦାତୁମହମୁତ୍ସୃଜେ ଇତି କୁଶଜଳଂ ବସ୍ତ୍ରସେପରି କ୍ଷିପେତ୍ । ନମସ୍କାରଃ, ଅନେନପରିତୁଷ୍ଟାତା ଦେବାଃ ସର୍ବମନ୍ୟେ ସ୍ତୁତସ୍ତତଂ । ତସ୍ମାଦନ୍ନପ୍ରଦାନେନ ପ୍ରୀୟତାଂ ମେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ୦ ।

(୧୩) ଦେବତା ବିସର୍ଜ୍ଜନଂ ।

ଓଁ ଯାନ୍ତୁ ଦେବଗଣାଃ ସର୍ବେ ପୂଜାମାଦାୟ ପାର୍ଥିବାଂ । ଇଷ୍ଟକାମପ୍ରଦାନାୟ ପୁନରାଗମନାୟ ଚ । ଇତ୍ୟୁଜିତ ଦେବତାଃ ସ୍ୱସ୍ଥାନଂ ଗଚ୍ଛତ । ପାଠପୂଜିତ ଦେବତାଃ ସ୍ୱସ୍ଥାନଂ ଗଚ୍ଛତ, । ବ୍ରହ୍ମନ୍ ସ୍ୱସ୍ଥାନଂ-ଗଚ୍ଛ । ଅଗ୍ନେ ସ୍ୱସ୍ଥାନଂ ଗଚ୍ଛ, ଅନେନ ମନ୍ତ୍ରେଣ---ଯଜ୍ଞ ଯଜ୍ଞଂ ଗଚ୍ଛ ସ୍ୱାହା, ଅନ୍ତରୀକ୍ଷଂ ଗଚ୍ଛ ସ୍ୱାହା, ଦେବଂ ସବିତାରଂ ଗଚ୍ଛ ସ୍ୱାହା ମିତ୍ରାବରୁଣୌ ଗଚ୍ଛତାଂ ସ୍ୱାହା, ଅହୋରାତ୍ରେ ଗଚ୍ଛେତାଂ ଇତ୍ୟାଦିପଠିତ୍ୱା ,ଖାରଧାରଣେ ଅଗ୍ନି-ବିସର୍ଜ୍ଜନଂ ।

(୧୪) ଅଚ୍ଛିଦ୍ରାବଧାରଣ ।

ଅକ୍ଷତଂ ଗୃହୀତ୍ୱା ସ୍ୱସ୍ତିପୁଣ୍ୟାହଂ ଚ ଏବମସ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଂଶମୂର୍ତ୍ତ୍ୟାଂ ସୋବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟଃ ଶୁଭଂ ଭବତୁ ଯଜ୍ଞଃ ପ୍ରଜାନାଂ ଶାନ୍ତିର୍ଭବତୁ । ଅମୁକସଗୋତ୍ରଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅମୁକଦେବଶର୍ମ୍ମା । ମମ ସଂକଳ୍ପିତ ଶିଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧ୍ୟେ ସଂକଳ୍ପିତ କର୍ମ୍ମ ଯଦୁକ୍ତଂ ତଦ୍ଭବନ୍ତୋ ବ୍ରୁବନ୍ତୁ ଅଚ୍ଛିଦ୍ରମସ୍ତୁ ଶୁଭଂ ଭବତୁ ଚ ଏତଦ୍‌କର୍ମ୍ମ ନମଃରେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ସାଗୋବାପାରମ୍ଭସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଦାତଦା ତାବ ବାର ଗ୍ରହଯୋଗ ନକ୍ଷତ୍ରାଦୟ ଯୋଗାଦ୍ୟା ନବଗ୍ରହାଃ ସମ୍ୟକ୍ ରୂପେଣ ଏକାଦଶସ୍ଥାଃ ଫଳଦା ଭବନ୍ତୁ, ଶୁଭଂ ଭବନ୍ତୁ ଚ । ନମସ୍କାରଃ । ପ୍ରମାଦାତ୍ କୁର୍ବତାଂ କର୍ମ ପ୍ରଚ୍ୟବେତାଧ୍ୱରେଷୁ ଯତ୍ । ସ୍ମରଣାଦେବ ତଦ୍ବିଷ୍ଣୋଃ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ସ୍ୟାଦିତି ଶ୍ରୁତିଃ । ଯସ୍ୟ ସ୍ମୃତ୍ୟା ଚ ନାମୋକ୍ତ୍ୟା ତପୋ ଯଜ୍ଞ କ୍ରିୟାଦିଷୁ । ନ୍ୟୂନଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତାଂ ଯାତି ସଦ୍ୟୋ ବନ୍ଦେ ତମଚ୍ୟୁତଂ । ତତୋ ଆଶୀର୍ବାଦଗ୍ରହଣଂ । ବିସର୍ଜ୍ଜନ ॥

ଇତି ଗର୍ଭାଧାନକର୍ମ୍ମ ସମାପ୍ତଃ

କଟକ ଅରୁଣୋଦୟପ୍ରେସରେ ପଣ୍ଡିତ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ସୁନ୍ଦର ଛପା ଓ ମଜଭୁତ କାଗଜରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ସବୁ ବିକ୍ରୟ ନିମିତ୍ତ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ରକ୍ଷିତ ଅଛି । ଅଗ୍ରୀମ ସହ ଅର୍ଡର ଦେଲେ ଭି: ପି: ରେ ପଠାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ୧ ସେଟ	ଟ ୧୦(
ବତ୍ରିଶ ସିଂହାସନ	ଟ ୧।
ବେତାଳ ପଞ୍ଚବିଂଶତି	ଟ ୧(
ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି	ଟ ୪(
ଛନ୍ଦ ରତ୍ନାକର	ଟ ୧(
ଅଷ୍ଟପ୍ରହରୀ ନାମ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ	ଟ ୦ ୳
ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରେମ କୀର୍ତ୍ତନ	ଟ ୦ ୳
ଅଟବାଳକର କାହାଣୀ ୧ସେଟ	ଟ ୩(
ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଅଦ୍ଭୁତ କାହାଣୀ ବା ହଜିଲ କାହାଣୀ	ଟ ୳
ଖୁଲଣା ସୁନ୍ଦରୀ	ଟ ୧(
ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପୁରାଣ	ଟ ୨୳
କାର୍ତ୍ତିକ ମାହାତ୍ମ୍ୟ	ଟ ୧(
ମାଘ ମାହାତ୍ମ୍ୟ	ଟ ୧(
ରସକଲ୍ଲୋଳ	ଟ ୨୳

ଡିଟେକ୍‌ଟିଭ୍ ଉପନ୍ୟାସ

ମୃତ୍ୟୁର ଜୟଯାତ୍ରା	ଟ ୧(
ରକ୍ତର ଡାକ	ଟ ।
ଧିଙ୍ଗ୍ୟାକାଶ ମୁଁ	ଟ ୧(
ସୁନ୍ଦରବନର ଦସ୍ୟୁ	ଟ ୧।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ଓଡ଼ିଶା ଜଗନ୍ନାଥ କମ୍ପାନୀ,

ବାଲୁବଜାର, ପୋ: ଅ: ଚାନ୍ଦନୀଚୌକ, କଟକ।